Єдина Країна
Единая Страна

Крила України

Друкований орган Міністерства оборони України

№ 26 (793)

28 червня – 3 липня 2015 року

www.krula.com.ua

e-mail:krula_ukr@i.ua

Передплатний індекс – 22242

На варті неба України!

Міноборони закупатиме житло для родин загиблих героїв

2 стор.

Рівняння на маму

5 стор.

Фантастичний показник армійських спортсменів

15 стор.

Польове злагодження зв'язківців

8 стор.

Випускники Житомирського військового інституту отримали дипломи

У Житомирі, на майдані Соборному, відбулися урочистості з нагоди випуску військових та цивільних фахівців Житомирського військового інституту імені С.П.Корольова, інших вищих навчальних закладів міста. Зокрема, дипломи про військову освіту отримали офіцери Республіки Казахстан, які завершили навчання та отримали своє перше офіцерське звання. Випускників привітали почесні гості: воєнний аташе Республіки Казахстан в Україні полковник Алібек Кульбаєв, заступник голови Житомирської обласної державної адміністрації Ярослав Лагута, заступник Житомирського міського голови Олександр Бочковський, рідні та близькі студентів. У традиційному випускному балі, що проходив на центральній площі міста під гаслом "Захисникам Вітчизни – Слава!", взяли участь понад 200 пар.

Гаряча лінія "Крила України" (0432) 59-60-48 65-22-048

ВІД ПЕРШОЇ ОСОБИ

Міноборони закупатиме житло для родин загиблих героїв

29 квітня у Закарпатській облдержадміністрації Міністр оборони України генерал-полковник Степан Полторак зустрівся з дружинами та матерями бійців, які загинули на сході країни під час АТО. Зустріч була присвячена вирішенню соціально-побутових питань родин бійців, зокрема вирішенню житлових проблем.

Дружини бійців загострили увагу на прийнятих змінах до законодавства, згідно з якими ліквідовано пільги родинам загиблих учасників бойових дій.

– Вже найближчим часом у відомстві будуть опрацьовані зміни до законодавства, та Міноборони звернеться до уряду з ініціативою відновити справедливість та повернути пільги членам родин загиблих, – зазначив Степан Полторак.

Також він розповів, що у найближчі місяці житлові питання сімей загиблих військовослужбовців, які перебували на квартирному обліку буде вирішено. Міністерство оборони закупить квартири, що відповідатимуть потребам кожної сім'ї, з урахуванням їхніх побажань.

Наостанок Міністр звернувся до присутніх та подякував родинам за подвиг чоловіків, синів, які поклали свої життя за незалежність України.

– Я переконаний: якщо не вирішувати соціальних питань, з якими зіштовхуються родини загиблих, майбутнє нас чекає невтішне, – сказав Глава військового відомства. – Від своїх підлеглих я вимагаю починати і завершувати день із питань реалізації соціальних гарантій військовослужбовців та їхніх родин.

За повідомленням прес-служби Міноборони України.

ЗБОРИ ПСИХОЛОГІВ

Із акцентом на досвіді АТО

У Вінниці пройшли навчально-методичні збори психологів Повітряних Сил. Це перший досвід проведення такого роду заходів у Збройних Силах. Основною метою зборів організатори вважають обмін досвідом психологів-учасників АТО та подальше вдосконалення професійної підготовки всіх психологів, які працюють у ПС ЗС країни.

Заступник командувача ПС по роботі з особовим складом полковник Олег Грунтковський у своєму виступі зазначив, що серед присутніх наявна численна кількість психологів-волонтерів, які протягом року активно працюють з пораненими бійцями. Тому саме їх досвід з передової вкрай важливий для всіх психологів Збройних Сил.

Програма заходу передбачала як теоретичні виступи, так і практичні заняття з професійно-психологічної підготовки військовослужбовців. Тож після теорії учасники зборів перейшли до конструктивної практики. Так, психологи громадської організації "Ліга офіцерів" Олена Бутник та Людмила Новіцька провели майстер-класи із застосуванням таких вправ, як "Підтримуюча бесіда", "Картина життя", мобілізаційні психофізичні вправи та тілесні техніки саморегуляції.

Присутні психологи, як військові, так і цивільні, мали змогу на собі відчути елементи адаптації до екстремальних умов та профілактики професійного "вигорання". Метою таких вправ провідні психологи вважають розширення професійної компетентності в роботі з бойовою травмою в ході сучасної війни.

Варто зазначити, що наразі у військових частинах Повітряних Сил – близько ста штатних посад психолога. Також майже шість десятків посад офіцерів-психологів, з них більше половини – вакантні. Та ж сама ситуація і з посадами цивільних психологів – половина наявних місць пустує.

Під час зборів психологи виокремлювали свої поради для бійців, які перебувають в зоні АТО. Їх ми надрукуємо в наступному номері.

Ярослава Марченко. "Крила України". Фото автора.

Віце-адмірал Сергій Гайдук:

"Чисельність Військово-Морських Сил зросте на тридцять бойових кораблів..."

Під час прес-конференції в Одесі командувач Військово-Морських Сил Збройних Сил України віце-адмірал Сергій Гайдук деталізував поточний стан та окреслив перспективи розвитку вітчизняного флоту.

За його словами, за понад рік після передислокації з Криму Військово-Морські Сили успішно впорались з основним завданням – відновленням боєздатності виду. Сьогодні сили та засоби військових моряків застосовуються за двома основними напрямками: у складі сил антитерористичної операції та здійснюють заходи бойової діяльності в Чорному морі, на території Одеської та Миколаївської областей для зміцнення рівня регіональної безпеки.

Віце-адмірал Сергій Гайдук наголосив, що ведеться інтенсивна робота щодо відпрацювання Морської доктрини держави, складовою частиною якої стане Військово-морська доктрина.

Також командувач виду Збройних Сил зазначив, що згідно з Державною програмою розвитку Збройних Сил України до 2020 року, при належному фінансуванні за п'ять років чисельність Військово-Морських Сил зросте на тридцять бойових кораблів, катерів та суден забезпечення. До будівництва кораблів та літаків із застосуванням новітніх технологій залучатимуться вітчизняні суднобудівні та судноремонтні заводи, науково-дослідні центри, металургійні, приладобудівні та машинобудівні підприємства. Основу майбутніх ВМС складатимуть новітні корвети з ударним озброєнням, а також ракетні, артилерійські та десантні катери.

www.mil.gov.ua

Президент України нагородив загиблого в АТО військового журналіста Дмитра Лабуткіна

Капітан-лейтенанта Дмитра Лабуткіна посмертно нагороджено орденом Богдана Хмельницького III ступеня. Про це йдеться в указі Глави держави №366/2015 від 27 червня, опублікованому на офіційному сайті Президента України.

"За особисту мужність і високий професіоналізм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, вірність військовій присязі постановляю нагородити орденом Богдана Хмельницького III ступеня Лабуткіна Дмитра Віталійовича (посмертно) – капітан-лейтенанта", – зазначається в Указі.

Дмитро Лабуткін був кореспондентом телерадіокомпанії Військово-Морських Сил ЗС України "Бриз" у Севастополі. Під час окупації Криму він разом зі своєю родиною виїхав до Одеси, куди переїхала й ТРК "Бриз". Загинув офіцер 16 лютого під Дебальцевим, що на Донеччині.

Недоїв – дзвони на "гарячу лінію"!

Для підвищення якості харчування та обслуговування військовослужбовців Тил Збройних Сил України відкрив телефонну "гарячу лінію".

Фахівці Тилу нагадують, що у кожній їдальні повинна бути розкладка продуктів (меню), в якій відображено асортимент страв та фактичний вихід порції. Розкладка продуктів має бути різноманітною, а сама вона розміщуватися на місці контролю, обладнаному вагами, з промаркованим посудом, де відображається його вага.

У Тилу підкреслюють, що зміни в розкладці продуктів проводяться лише за письмовим дозволом командира. В їдальні повинно бути чисто, а зовнішній вигляд обслуговуючого персоналу – охайним. Крім того, Ви маєте бути впевнені, що перебуваєте на продовольчому забезпеченні. Для цього треба уточнити у свого безпосереднього командира, чи поставив він вас на продовольче забезпечення.

І, насамкінець, якщо вас не влаштовує якість харчування, вам не доводять норму продуктів, ваше місце прийому їжі не відповідає санітарним нормам – обов'язково телефонуйте за номерами "гарячої лінії" (0 800 507 309, або оперативний черговий по Тилу: тел. (044) 483-59-63). Ваш дзвінок може бути анонімним.

Інформація "КУ".

Президент України:

“Зараз ми маємо високий рівень довіри між Україною та США. Саме тому я вважаю критично важливим збільшити нашу військову взаємодію”

Президент України – Верховний Головнокомандувач Збройних Сил України Петро Порошенко провів зустріч з делегацією Конгресу США на чолі з конгресменом Пітером Роскамом, яка перебуває в Україні. Президент висловив вдячність Сполученим Штатам Америки за постійну підтримку України в її боротьбі за територіальну цілісність і суверенітет та наголосив на стратегічному характері партнерства між країнами. При цьому Глава держави також відзначив важливу роль США у гарантуванні глобальної безпеки у світі, а також у процесі мирного врегулювання ситуації на Донбасі.

Президент також поінформував американських конгресменів про те, що поточна ситуація на Донбасі продовжує бути напруженою і потребує значних зусиль для унеможливлення подальшої агресії проти України. “Щодня ми бачимо спроби загострити ситуацію, і лише мужні дії українських військових стримують агресора від подальших кроків”, – зазначив Петро Порошенко.

Під час обговорення взаємовідносин між Україною та США сторони акцентували увагу на важливості поглиблення співпраці у військовій та військово-технічній сферах з метою модернізації Збройних Сил України, а також використання українського потенціалу в аерокосмічній галузі.

“Зараз ми маємо високий рівень довіри між Україною та США. Саме тому я вважаю критично важливим збільшити нашу військову взаємодію. Сьогодні для цього є усі підстави”, – заявив Президент. За його словами, це важливо не лише тому, що така співпраця захищає свободу і демократію в Європі, а ще й дає унікальний досвід протидії “гібридній” війні. Глава держави також наголосив на зусиллях задля підвищення ефективності української армії.

У свою чергу, Глава делегації конгресмен Пітер Роскам зазначив, що США разом зі своїми партнерами і союзниками сьогодні постали перед серйозним викликом протидії авторитаризму у світі. “Саме тому підтримка України є одним із пріоритетів у зовнішній політиці Сполучених Штатів”, – наголосив він.

Сторони також обговорили прогрес у впровадженні системних реформ в Україні. Американська делегація відзначила відчутні позитивні зміни, які стосуються якості державного управління, відкритості та демократичності політичного процесу, реформи української армії та системи правоохоронних органів.

www.president.gov.ua

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

Верховна Рада України ратифікувала документи про співпрацю з НАТО

Верховна Рада України 1 липня ратифікувала “Угоду про співпрацю у сфері підтримки між Кабінетом Міністрів України та Організацією НАТО з підтримки і постачання (ОНПП)”. Цей законопроект підтримали 245 народних депутатів.

Як зазначено у повідомленні на офіційному сайті Міноборони України, законом визначаються основні принципи для підтримки України за конкретними напрямками, у тому числі з постачання, технічного обслуговування, закупівлі товарів і послуг, транспортування, конфігураційного управління та технічної допомоги, реалізації проектів Трастового фонду НАТО, виконавчим агентом яких є Агентство НАТО з підтримки та постачання.

Крім того, Рада ратифікувала Меморандум про домовленість між урядом України та Організацією НАТО з питань зв’язку та інформації. За цей законопроект віддали голоси 267 народних депутатів. Зокрема, закон визначає основні принципи співробітництва з питань консультацій, управління, зв’язку, розвідки, спостереження і рекогносцировки в рамках програми НАТО “Партнерство заради миру” і реалізації проекту Трастового фонду НАТО, виконавчим агентом яких є Агентство НАТО з питань зв’язку та інформації.

РЕЧОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Військову форму замінять за три роки

Днями Верховна Рада України ухвалила законопроект, зареєстрований за №2551, щодо удосконалення порядку речового забезпечення військовослужбовців. Зокрема, ним визначено, що речове забезпечення військовослужбовців здійснюється за нормами і в терміни, встановленими Міністерством оборони України, а порядок грошової компенсації вартості за неотримане речове майно визначається Кабінетом Міністрів України.

Законом на Міноборони України покладено повноваження із розробки та затвердження зразків військової форми одягу, зразків спецодягу, взуття та спорядження військовослужбовців, засобів індивідуального захисту та інших предметів речового майна для всіх військових формувань, загальних вимог до знаків розрізнення військовослужбовців.

Втім, найцікавішим у законодавчому акті є те, що ним встановлюється перехідний період, протягом якого можливе використання існуючих нині зразків військової форми та іншого речового майна, а також предметів речового майна, одержаних як гуманітарна або благодійна допомога. Тобто, Закон практично легалізує носіння форми одягу армій інших країн, але із українськими знаками розрізнення. Така форма одягу, нарівні із офіційно затвердженою, використовуються в межах встановлених норм забезпечення. Щоправда, не пізніше ніж у шестимісячний термін після припинення антитерористичної операції таку форму доведеться зняти.

Крім того, Законом визначено, що уся польова військова форма одягу, знаки розрізнення до неї, затверджені до набрання чинності цього Закону, може використовуватися до 1 січня 2016 року. Інша військова форма одягу військовослужбовців, знаки розрізнення військовослужбовців, спеціальний одяг, взуття та спорядження військовослужбовців, засоби індивідуального захисту та інші предмети речового майна, затверджені до набрання чинності цим Законом, використовуються в межах установлених норм, але не пізніше ніж до 1 січня 2018 року.

ЗМІНИ ДО СТАТУТІВ

Чи користуватися “мобілкою” вирішуватиме командир

Цього тижня Верховна Рада відповідним Законом внесла зміни до статті 143 Закону України “Про Статут внутрішньої служби Збройних Сил України”, якими значно розширила повноваження командирів щодо врегулювання використання військовослужбовцями особистих засобів зв’язку та іншою побутовою радіоелектронною технікою.

Законодавчий акт спрямовано на посилення контролю за витоком інформації, зокрема з районів проведення антитерористичної операції, протидії технічній розвідці, забезпечення належного рівня захищеності інформації, що циркулює в мережах систем зв’язку силових структур та правоохоронних органів держави, шляхом впорядкування використання мобільних телефонів та інших засобів мобільного зв’язку і передачі інформації військовослужбовців у мирний час, у районах проведення антитерористичної операції, а також в умовах надзвичайного стану чи під час дії особливого періоду на територіях, де ведуться бойові дії.

Законом передбачається, що порядок зберігання і користування особистими фотоапаратами, магнітофонами, радіоприймачами, мобільними телефонами, іншими засобами мобільного зв’язку та передачі інформації, комп’ютерною та іншою побутовою радіоелектронною технікою для військовослужбовців, які виконують обов’язки військової служби, встановлюється командиром військової частини.

ВІДКРИТІ ЗАКУПІВЛІ

Міністерство оборони запроваджує електронні закупівлі за тиловим напрямком

Міністерство оборони офіційно запровадило електронні закупівлі за тиловим напрямом. Про це на брифінгу в Будинку Уряду повідомив заступник Міністра оборони України Юрій Гусєв. “Сьогодні опубліковано наказ Міністра оборони на виконання відповідного рішення Кабінету Міністрів про впровадження експерименту з електронних закупівель в Міністерстві оборони, і це означає, що електронні закупівлі за нагальною потребою Генерального штабу по всьому тиловому напрямі здійснюються на електронній платформі”, – зазначив він.

За словами Юрія Гусєва, це, зокрема, стосується речового забезпечення, харчування, автомастильних матеріалів. Він підкреслив, що даний проект впроваджується разом з Міністерством економічного розвитку і торгівлі, Волонтерським десантом Міноборони тощо.

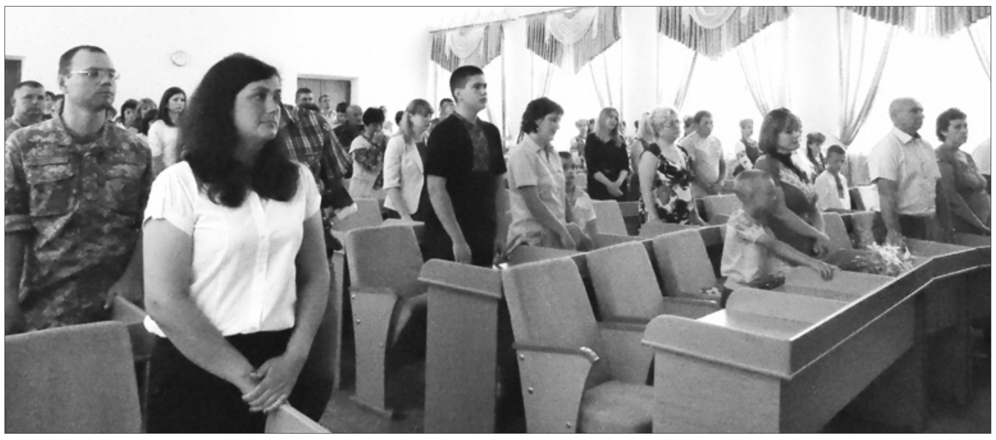
“Це була непроста і терниста дорога з впровадження цього проекту”, – зазначив Юрій Гусєв і додав, що існував опір із впровадженням навіть у самому Департаменті державних закупівель Міністерства, хоча вже на рівні тестування процедури були очевидні переваги.

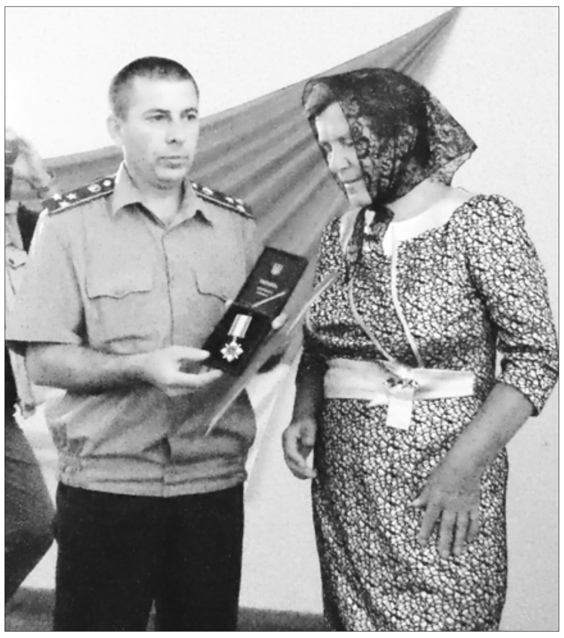
Голова тендерного комітету Міністерства оборони України Олег Свірко також підтвердив, що у системі електронних закупівель дуже великі можливості економії коштів та прозорості проведення процедур. Своєю чергою, керівник проекту “Електронні закупівлі Міністерства оборони України” Артур Переверзєв зазначив: “Окрім прозорості, у нас з’являється таке поняття, як конкурентність. Виробники торгуються між собою і знижують ціну максимально. А інформація про них стає публічною після аукціону”. Він також повідомив, що експеримент триватиме до 1 січня 2016 року. “До цього часу маємо подати повний звіт. І за цей час у нас є можливість відпрацювати цю систему”, – зазначив він.

ПАМ'ЯТАЄМО

Бог завжди забирає найкращих

За кілька днів гранатометнику Юрію Савіцькому виповнився б 31 рік. Проте вже майже чотири місяці минуло, як він героїчно загинув у боротьбі за цілісність Батьківщини.

Батько Юрія Микола Миколайович пригадує, як син не міг змиритися з російським свавіллям в Україні та затято прагнув потрапити в АТО:

– Син міг не воювати, його не призивали, але він мріяв про справедливе життя. Спочатку був учасником Майдану, а коли розпочалася війна, відразу пішов у військовий комісаріат проситися на передову. Звідти постійно дзвонив, незважаючи на жахливу якість зв'язку у місці дислокації його підрозділу. Там було лише кілька точок, де на телефоні з'являлася бодай одна поділка антени. І аби дістатися того місця, іноді потрібно було бігти майже кілометр полем, яке, до того ж, постійно прострілюється.

Заступник командира полку по роботі з особовим складом майор Сергій Іщук, де і служив Юрій, розповідає, що він був дуже оптимістичною людиною. Тільки хтось похнюпив носа – відразу ж піднімав настрій. Як тільки була можливість – завжди провідував батьків. Перед відправкою в АТО теж їздив на кілька днів. На жаль, це була його остання поїздка.

Командир зведеного загону ПС ЗС України полковник Володимир Сазонов познайомився з Юрієм під час злагодження у Василькові.

– Коли ми формували загін, щоб їхати в Авдіївку, – розповідає Володимир Сазонов, – Юра приїхав одним з перших. Наше завдання полягало в обороні ввіреної нам позиції поблизу Донецького аеропорту. Не надто спокійне місце. Знаючи і розуміючи реальну загрозу життю, Юрій щиро бажав захищати свою Батьківщину, тому ніколи не відмовлявся виконувати поставлені завдання, якими б складними та небезпечними вони не були.

23 березня 2015 року, під час виконання бойового завдання щодо охорони та оборони позиції зведеного загону ПС в зоні проведення АТО, внаслідок ворожого обстрілу Юрій героїчно загинув. Ціною власного життя боєць своєчасно сповістив особовий склад поста про початок мінометного та танкового обстрілів, чим зберіг життя та здоров'я особового складу загону.

Після такої втрати батьки були приголомшені надзвичайною підтримкою односельчан. Хто чим міг, тим і допомагав родині. Найбільше вразили учні 9-Б класу місцевої школи, де навчається племінник Юрія, які зібрали гроші і передали батькам. До речі, незабаром в школі, де навчався боєць, планується відкриття пам'ятної дошки на честь Юрія Савіцького.

Через три місяці в рідному Летичеві, що на Хмельниччині, родині загиблого солдата вручили державну відзнаку – орден "За мужність" ІІІ ступеня. Нагороду матері героя вручив командир зведеного загону полковник Володимир Сазонов.

– Юрій був справжнім воїном, справжнім патріотом нашої держави. У батьків був один син, а тепер їх стало набагато більше. Адже весь наш загін буде підтримувати та допомагати батькам людини, яка виконала свій громадянський обов'язок до останнього.

Майор Сергій Іщук не без гордості за побратима додає, що завдяки таким, як Юра, ворог не йде далі. "Ми пишаємося тим, що нам довелося служити з цим військовослужбовцем, який, перш за все, був надійним другом".

Ярослава Марченко. "Крила України". Фото автора.

"ГУМАНІТАРКА"

"Швидкі" із Копенгагена у зоні АТО

На території загальновійськового полігона Високомобільних десантних військ ЗС України, що на Житомирщині, відбулась церемонія вручення громадянами Данії та України чотирьох санітарних машин марки "Мерседес" для потреб особового складу ВДВ ЗС України. Про це "Крилам України" повідомили у прес-службі командування Високомобільних десантних військ.

Під час церемонії вручення автомобілів заступник командувача Високомобільних десантних військ полковник Володимир Іванов подякував небайдужим іноземцям за цінний подарунок, за те, що переймаються нашими проблемами, за готовність простягнути руку допомоги у важкий для України час. Донедавна ці автомобілі слугували у швидкій міста Копенгагена. До придбання швидких долучилися волонтери, українське посольство в Данії та данський фонд Global Medical AID.

У медичній службі ВДВ подарунком задоволені. Реанімобілі у гарному стані та готові до застосування за призначенням. Щоправда, найближчим часом машини доукомплектують необхідним медобладнанням, і вже за десять днів вони відправляться до зони проведення АТО.

Наш кор.

Військовослужбовці в зоні проведення АТО відзначили День Конституції України

У Артемівському районі, що на Донеччині, День Конституції України військовослужбовці Збройних Сил відзначили спільно із місцевими мешканцями. Урочистості з нагоди державного свята пройшли в одному з будинків культури. У святкуванні взяли участь представники військових частин, що захищають Вітчизну на Артемівському напрямку, та цивільні мешканці місцевих населених пунктів.

– Відзначаючи це свято, ми повинні пам'ятати, що витоки свого історичного конституційного мислення ми ведемо від видатних вітчизняних державотворців – Володимира Великого, Ярослава Мудрого, Богдана Хмельницького, Михайла Грушевського. Праобраз першої української конституції ще у 1710 році створив гетьман Пилип Орлик, – зазначив під час урочистостей один із офіцерів Збройних Сил. – Нині Україна проходить найважче за часи своєї незалежності випробування – на єдність та територіальну цілісність.

Офіцер також наголосив на тому, що сьогодні військовослужбовці Збройних Сил та інших військових формувань України, пліч-о-пліч самовіддано виконують конституційний обов'язок, проявляють мужність і героїзм, демонструють високий професіоналізм, патріотизм та відданість Україні, відстоюючи її незалежність та територіальну цілісність.

– І саме від цих героїчних людей – офіцерів, військовослужбовців за контрактом, бійців, призваних під час мобілізації, залежить доля та майбутнє нашої країни. Вони демонструють усьому світу здатність захистити державу, зберегти життя мирних громадян, допомогти мешканцям Донецької та Луганської областей, які потерпають від свавілля бойовиків, – підкреслив він.

Після офіційної церемонії відбувся урочистий концерт, влаштований на честь державного свята місцевими художньо-самодіяльними колективами.

Василь Лабай. Із зони АТО, сектор "С". Фото автора.

У Старобільську в День Конституції пройшли святковою ходою

До урочистостей, що відбулися по всій Україні з нагоди Дня конституції України, долучились і мешканці районного центру Старобільськ, що на Луганщині. Таким чином старобільчани продемонстрували власну громадянську позицію та прагнення до співіснування в єдиній Україні.

Разом із військовослужбовцями, які несуть службу в цьому регіоні, мешканці районного центру поклали квіти до пам'ятника Т.Г.Шевченку в центрі міста. Крім того, місцеві активісти організували святкову ходу, під час якої розгорнули двадцятиметровий Державний прапор. Згодом відбувся імпровізований мітинг, на якому присутні виконали Державний Гімн України та хвилиною мовчання вшанували загиблих героїв. Під час мітингу лунали слова вдячності на адресу українських вояків, які зі зброєю у руках відстоюють територіальну цілісність країни на сході нашої держави. На завершення офіційних заходів з нагоди Дня Конституції України Благочинний Старобільського району української православної церкви Київського патріархату ієрей Володимир провів богослужіння та побажав скорішого закінчення кровопролиття та встановлення миру в Україні.

Сергій Берець. Із зони АТО. Фото автора.

Рівняння на маму

“В пам’ять про Станіслава я повинна продовжувати робити добрі справи”

Мати завжди повинна бути прикладом для своїх дітей, нехай навіть дорослих, нехай навіть тих, які поклали своє життя за Батьківщину... Молодший син Людмили Менюк вже ніколи не стане чемпіоном України з армреслінгу, не виховає дітей, таких же безкомпромісних і чистих, як сам. Жінка зуміла зібрати всю свою мужність та силу духу в кулак і пережити гірку втрату. Втерла сльози, стала ще сильнішою й тепер є опорою та підтримкою, прикладом для багатьох українців.

Вас усі знають як надзвичайно сильну жінку. Як вдалось пережити загибель сина?

– Син відправився в зону АТО, не чекаючи на мобілізацію. Просто не зміг сидіти вдома, поки там вбивають наших хлопців. Вже через дванадцять днів мені зателефонували і сказали, що загинула група Ляліка, мого близького товариша, в складі одинадцяти чоловік. Я зрозуміла, що серед загиблих, швидше за все, є і моя кровинка. В цей день я йшла на дев’ять днів до загиблого бійця. Коли ми уже розходились, я обійняли мати загиблого бійця і сказала їй, що загинув мій Станіслав і попросила її про це нікому не говорити. Вона аж крикнула. Та інформація була не стовідсотковою, ще була надія. Я не спала цілу ніч, навіть чоловіку нічого не сказала. Наступного дня мені офіційно повідомили про загибель Станіслава. Я була в Вінниці і весь час ходила пішки. Мені здавалось, що якщо я сяду у тролейбус чи стану хоч на одну хвилинку, моє серце зупиниться.

– Важко було?

– Мені було настільки тяжко, що я навіть кричати не могла. Мені здавалось, що мене просто розірве на мілкі частини. Ми з Станіславом були дуже близькими. Мало того, що він є моїм сином, він є ще і моїм найближчим другом. Ми завжди один одному все розповідали, і “Мальву” ми разом організували, і назву “Мальва” придумав мій син. Мальви за легендою садили матері, які втратили синів. Після загибелі Стаса я зрозуміла суть вислову, що тіло є тлінним, а душа – вічною. На поховання Стаса приїхали три його “наречені”. З Світланою вони зустрічались сім років, познайомились в медучилищі. Ще була подруга дитинства Юля і Катерина з Харкова. Я їм сказала: “Пробачте сину, що він ні на кому з вас не одружився. Зате він нікого з вас не зробив вдовою”.

– Під час війни нерідко доводиться ховати хлопців у закритих трунах…

– Гинуть не лише від кульових поранень, але і від фугасів, мінометних обстрілів, танкових снарядів. Коли мене запитали, як би я могла опізнати свого Станіслава, зрозуміла: голови там, мабуть, уже не залишилось. Коли поряд розривається танковий снаряд, від людини мало що залишається. У сина були два рідкісних хрести. Великий срібний хрест Станіслав купив собі самостійно, коли був на заробітках в Москві, золотий – мій. Я з ним не раз вільно в’їжджала в зону АТО і поверталась живою, хоч потім дізнавалась, що дорога була замінованою. Коли син відправлявся на війну, я віддала йому свій хрест в надії, що він його врятує. Та ангел-хранитель виявився безсилим проти сепаратистського фугасу. Ховати Стаса довелось у закритій труні. Зрозуміло, що усі наші хлопці є героями, але він був дійсно прикладом, дійсно патріотом. Із самого дитинства він був дуже правильним, вихованим, справедливим. Я все життя боялась за нього, адже у настільки хороших людей часто буває недовгий вік.

– Ненависть до війни виникла?

– Війну я ще одразу зненавиділа. Я усім тілом і душею прагну, щоб вона закінчилась. У Стаса в свідоцтві про смерть написане місце загибелі – село Георгіївка Латугінського району. Насправді, вони загинули на полі між двома населеними пунктами. Мені якийсь момент здавалось, що усі, без винятку, жителі Георгіївки є моїми особистими ворогами. Та через два тижні ситуація змінилась. Ми везли пораненого десантника Олега Семенюка. Це – здоровий, двометровий хлопець, його навіть в машині можна було везти тільки поперек. Він вижив після поранення завдяки сім’ї, що його переховувала в селі Георгіївка. Я тоді ще і сказала йому: “Олежка, я думала, що там одні виродки живуть”. Він відповів, що якби вони не допомогли, його б давно не було. Я зрозуміла, що ненависть потрібно в собі стримати. Потім був у мене момент, що я ненавиділа усіх російських військових, думала, що вони – вбивці, сволота. Потім я вмикаю випадково російський телеканал і потрапляю на сюжет про те, як молоді російські хлопці складають присягу. Я подивилась на них і зрозуміла, що вони також схожі на мого Станіславчика. Вони також – чиїсь діти. І ненавидіти їх немає за що, адже вони самі не розуміють, що роблять. Прошу Господа, щоб давав мені сили і не давав мені ненависті.

– Після загибелі Стаса ви ще завзятіше почали допомагати українським бійцям...

– Потрібно зробити усе, що не встиг зробити мій син. Я одразу зрозуміла, що не зможу просто все покинути і сумувати. В пам’ять про Станіслава я повинна продовжувати робити добрі справи. Війна – найстрашніше в житті, ми маємо робити усе можливе, щоб вона якнайшвидше закінчилась. Був випадок, коли я півроку спілкувалась з хлопцем по телефону, допомагала йому. Під час другого поранення він потрапив на лікування до Вінницького госпіталю, і ми зустрілись. Він одним із своєї роти залишився живим. Він втратив зір і навпомацки збирав останки хлопців в мішок. Справжній герой. Чоловік був змучений, через кілька днів він мав святкувати своє 45-річчя. Він мені каже: “Два роки тому у мене повішався син, 25 років, причину ніхто не знає. Я думав, що це найстрашніше у моєму житті. Тепер я розумію, що найстрашнішим в житті є війна”.

– За якими напрямками зараз працюєте?

– У нас є багато напрямків. Один із них – волонтерська діяльність, возимо на передову продукти, амуніцію, прилади. Сказати, що Міністерство оборони нічого не дає, я не можу. Рік пройшов і багато чого змінилось в кращий бік, та допомога волонтерів залишається вкрай потрібною. Потрібні футболки, шкарпетки, шльопанці, їжа, вода, хімія, приціли... Також активно займаємось психологічною допомогою бійцям, що знаходяться на передовій чи приходять з фронту. Дійшли висновку, що просто цивільні психологи не завжди можуть допомогти в цих питаннях. Більше підходять військові психологи, що самі були на передовій, чи капелани. Це люди, які розуміють тонку побудову психіки бійців, вони знають, на чому потрібно зупинитись. Цивільна психологія для цього не надто підходить. Також навчаємо хлопців. Ми усі закінчили натовські курси тактичної медицини. Необхідно, щоб боєць міг собі допомогти і допомогти своїм товаришам за необхідності. Не обходиться і без правової допомоги. Ми пояснюємо воїнам і їх сім’ям порядок оформлення тих чи інших документів, як отримати допомогу, захистити себе.

– Телефон, мабуть, розривається від дзвінків?

– Матері дуже часто телефонують мені, їм легше розмовляти з людиною, яка їх добре розуміє. Вони усвідомлюють, що я просто не можу їх обманути. Так воно і є. Підтримую зв’язок із багатьма іншими матерями, що стикнулись з бідою. Вони один одному дають мій номер телефону. Нерідко рідні бійців просять допомогти у випадку полону. Ми переконуємо їх не піддаватись на різні пропозиції, до прикладу, переслати гроші. На жаль, таких ситуацій відомо дуже багато. Під час війни знаходяться люди, що намагаються заробити на чужому горі. Ситуації є зниклими різними, дуже тонкими. Коли я нещодавно була у Києві, до мене підійшла мати, у якої обоє синів є безвісти пропавшими. Важно знайти потрібні слова при розмові з такою людиною. Але головне її вислухати. До того ж, коли вони дізнаються, що мій син загинув, у них з’являється до мене довіра.

– Війна розсіяла друзів?

– Так, багато друзів залишились у минулому, ми практично перестали підтримувати зв’язок. З іншого боку, війна дала мені дуже багато синів і дочок, вона познайомила мене з людьми, з яких я беру приклад, завдяки яким я зростаю духовно і морально.

– Як знаходите час на усе?

– Живу в дуже напруженому ритмі без вихідних і свят. Але якщо телефонує мати чи сестра воїна, яка б робота не була, я скільки треба, стільки буду розмовляти. Це святе. Я розумію, що якщо вони мені передзвонили, то вони в такому стані, що я є їх останньою надією.

– У мирному житті ви допомагали важко хворим людям. Допомогли ці вміння?

– Багато людей у мене були із психічними відхиленнями. Я їх всіх сприймала як своїх дітей, а вони мене як маму. І зараз так виходить, що я для багатьох бійців є мамою. Якщо Бог дав такі випробування, значить я повинна підтримати, направити в потрібне русло. Нерідко доводиться стикатись з людьми, що не можуть вийти з депресії. Знаю таких, що вже по одинадцять місяців не можуть повернутись до нормального життя. Починаємо розмовляти, запитувати, чи вміє людина в’язати чи вишивати. Важливо, щоб була задіяна дрібна моторика, тоді жінка переключається. Це дуже потрібно для того, щоб “жорсткий диск” нашого мозку не “злетів”. На жаль, немає такої таблетки, щоб її випити і усе забути. Але жінки повинні розуміти, що їхні сини не хотіли б їх бачити у такому стані.

– Про що мрієте?

– Найбільше в житті мені б хотілось, щоб кожен син прийшов додому з цієї війни, щоб кожна жінка дочекалась свого коханого. Заради цього потрібно працювати, а не сидіти, склавши руки.

P.S. Людмила звалила на себе неймовірну важку ношу. Люди телефонують матері безперестанку: комусь потрібно допомогти, когось втішити, комусь дати пораду. Та, попри втому, відмовити вона не може. Людмила знову і знову втиратиме сльози, збиратиме мужність в кулак, возитиме гуманітарну допомогу у саме пекло війни, підтримуватиме тих, у чий дім прийшла чорна звістка. Вона з гордістю сприймає те, що ледь не кожен воїн називає її мамою. А це для солдатської матері – найбільша нагорода.

Анастасія Олехнович. “Крила України”.

"Ліма" в "Донбасі" та й на Донбасі…

Він працював успішним дизайнером-верстальником в одному зі столичних глянцевих журналів, непогано заробляв і був у цілому задоволений життям. Єдиний годувальник у сім'ї – зять передчасно пішов із життя, дочка у Вінниці залишилася з малою дитиною на руках, він з жінкою у Києві… Тож не скажеш, що вдома йому не сиділося! Але ж ні! Не витримало серце патріота, і пішов 50-річний киянин на війну у складі славнозвісного батальйону "Донбас"!..

Днями до редакції завітав наш колега й колишній співробітник, а нині – поранений боєць батальйону Національної гвардії України "Донбас" – того самого, найпершого батальйону, що був сформований зі справжніх патріотів України, з якого й пішов потужний згодом український добровольчий рух. Колись, 16 років тому, Олег Сенкевич був одним із перших співробітників газети Військово-Повітряних Сил "Крила України". Саме він верстав тоді перший номер нашої "крилатої" газети. А за декілька років чоловік знайшов гарну роботу у столиці й переїхав до Києва. Відтоді інколи навідувався до редакції, коли приїжджав на малу батьківщину, і всі ми знали, що цей, здавалося б, суто цивільний чолов'яга продовжує працювати за фахом – у редакціях та видавництвах. Змінила усе війна, і ось Олег Сенкевич – вже не сержант резерву, а командир відділення у батальйоні "Донбас" із позивним "Ліма".

– Чому "Ліма"? – запитав я, розуміючи, що навряд чи тут може бути якийсь зв'язок із столицею Перу.

Але – ні, як виявилося, зв'язок таки безпосередній!

– Гарне місто ця Ліма! – посміхнувся у вуса Олег Георгійович, і тут мені стало ніяково: як мало ми інколи знаємо одне про одного…

Олег Сенкевич народився у курортному Хмільнику, ріс та навчався у Вінниці. Після закінчення будівельного технікуму в 1982 році був призваний до лав Радянської армії та потрапив служити до внутрішніх військ, на Урал.

Два роки служби на посаді заступника командира взводу, і ось у 1984 році сержант Сенкевич звільнився у запас. Але повертатися одразу на Батьківщину Олег не став, і не став і працювати за фахом, будівельником. Він хотів побачити світ, прагнув чогось нового. Не довго думаючи, вчорашній сержант поїхав на Північ і влаштувався матросом на риболовецький флот. Спочатку – матросом другого, потім – першого, а згодом – і міжнародного класу подолянин Олег Сенкевич ходив морями усіх океанів, окрім Індійського: в ньому, говорить колишній мореплавець, риба ловиться погано через значні глибини. Ось тоді він і познайомився з Лімою, столицею Перу, назву якої через три десятиліття обере як позивний на війні! За шість років мореплавства й рибальства Олег Сенкевич побував у 43 країнах, безліч разів перетинав Екватор. І Ліма запам'яталася матросові найбільше.

З середини дев'яностих Олег Георгійович працював у різних виданнях у Києві, згодом – у нашій газеті, після чого знову переїхав до столиці. І так було, доки на українську землю не прийшла війна…

– Ти знаєш, спершу я – як і всі: дивився по "ящику" всю цю епопею – спочатку з Кримом, а згодом – і з Донбасом, – розповідав Олег Сенкевич. – І, як усі, нервував, психував, ходив біля цього телевізора… Навіть спробував зайвий раз дивана пропилососити, щоб нерви заспокоїти – не допомогло! А потім і подумав: а чого психувати, хіба цим щось зміниш? Тоді я й подзвонив до колцентру батальйону "Донбас"…

Тої, в липні минулого року, батальйон був уже у зоні проведення антитерористичної операції та звільняв, разом із іншими військовими частинами Збройних Сил України, інших силових структур та добровольчими батальйонами, міста й села Донеччини та Луганщини. Наразі додаткового набору до батальйону не було, але Олегу Георгійовичу пообіцяли зателефонувати.

Довгоочікуваний дзвінок пролунав у квартирі Сенкевичів десь через місяць – у двадцятих числах серпня, напередодні Дня Незалежності. Добровольцю повідомили, що 30 серпня він має прибути в Курахове, що неподалік від Донецька.

Зібравшись та екіпірувавшись, у передостанній день літа сержант резерву вже був на Донбасі та влився до складу легендарного батальйону, яким на той час командував ще його засновник та перший командир Семен Семенченко. На той час батальйон втратив багато бійців в Іловайському котлі – з-під Іловайська вийшла його менша частина. Десятки загиблих та зниклих безвісти, більше ста у полоні – статистика була невтішною, а час для батальйону – далеко не зоряний…

Аби повернути хлопців із полону терористів, "донбасівці", домовившись із колегами з "Дніпра" почали по всьому Донбасу зупиняти фури з різноманітними вантажами, що намагалися виїхати з контрольованої Україною території у лігво сепаратистів. Тиждень, другий – і ворог почав відчувати спочатку легкий дискомфорт, а згодом – і наближення голоду, тож ватажками терористів було прийнято рішення про звільнення полонених "донбасівців". Так, без жодного пострілу, було виграно неабияку битву.

А бойове хрещення у складі роти командир відділення сержант Сенкевич прийняв згодом вже на Луганщині. Після бойового злагодження на бригадному полігоні 93-ї окремої механізованої бригади на Дніпропетровщині роту перевезли на базу частини Національної гвардії під Києвом, а звідти – під Лисичанськ. Там сержант разом із товаришами ходив у складі диверсійно-розвідувальних груп на "той бік" – поки особовий склад батальйону облаштовував інженерні споруди, включаючи мінні поля навколо базового табору, ДРГ в тилу противника виконували свої завдання. З того, що можна розповідати вже сьогодні, головним завданням було корегування вогню артилерії. Плюс – інші завдання, про які можна буде казати лише згодом, після перемоги.

Бувало, по 4-5 годин розвідникам доводилося лежати в снігових кучугурах. А на базі взвод жив у двох невеличких бліндажах – на 4 та на 6 чоловік. Їх було на два бліндажі близько двадцяти… В один бліндаж до 13 чоловік набивалося – навіть сидячи спати доводилося. Поки волонтери не привезли "буржуйку" – взагалі "весело" було! Надворі – нижче мінус двадцяти й уся різниця між вулицею та бліндажем полягала у відсутності вітру – бійці завішували вхід ковдрою. Вдень ноги намокали в калюжах, а вночі відмерзали, й бувало, рятувати пальці ніг від обмороження доводилося в кумедний, як поглянути збоку, спосіб. Разом із напарником-чатовим "Ліма" вночі карбував стройовий крок по траншеї протягом двох годин своєї зміни… Краще стало, коли волонтер із Черкас привіз саморобну "буржуйку", зроблену з газового балона.

А вантажівки, що їхали "звідти" й "туди", "Донбас" продовжував зупиняти. Не так безапеляційно, як раніше, але – із суворим доглядом та, нерідко, тижневим затриманням у "відстійнику", адже – що вони лише не перевозили! "Сіре" вугілля з незаконних "копанок" Єфремова та "Баби Наталки" – на Велику Землю, а у зворотному напрямку – горілку, пиво, сигарети тощо. Одного разу доглядали машини з так званого "ахметовського" конвою. За накладними вони перевозили дитяче харчування, а під тентами виявилися спиртні напої та цигарки.

– Міцні у вас діти, одначе, – похитали тоді головами бійці та відконвоювали фури у "відстійник".

Всередині січня рота повернулася до Києва. Потрібно було не лише відпочити та доукомплектувати підрозділ, а й щось вирішувати зі статусом та підпорядкованістю бійців, адже "Донбас" передали у підпорядкування НГУ, і добровольці у регулярному підрозділі, зрозуміло, воювати не могли. Особовому складу було запропоновано укласти контракт, але тут командування стикнулося з неочікуваною проблемою: значна кількість військовослужбовців "Донбасу" були насправді з Донбасу, й чимало з них – з території, тимчасово непідконтрольної Україні, тож ніяких довідок та інших необхідних документів ці чоловіки надати не могли. Виходячи з цього, було прийнято рішення мобілізувати добровольців. На той час сержант резерву Олег Сенкевич провоював уже близько п'яти місяців, а дехто з бойових побратимів – і більше. Усі вони, як резервісти, отримували якихось 980 гривень грошового забезпечення. Вже після офіційного визнання їх мобілізованими почали отримувати звичайну солдатську "получку" фронтового часу.

Отож, служити бійцям цієї роти щонайменше рік, але – не від початку участі в бойових діях, а від моменту, коли їх мобілізували – до 11 лютого 2016 року. Зрештою, всі вони – добровольці, і ніхто й не планував піти раніше, аніж закінчиться війна…

11 лютого було вирішено кадрове питання, а вже 13-го рота знову відбула до зони проведення АТО – на цей раз у Маріуполь. Невдовзі після відпочинку й переформування до неї приєдналася інша рота батальйону, а невдовзі весь батальйон НГУ "Донбас" розквартирувався у маріупольському аеропорту.

На півдні Донеччини службу "донбасівці" несли на передовій по п'ять діб – п'ять днів і ночей у Широкиному, і стільки ж – на відпочинку в Маріуполі. Міняли одне одного вони або з бійцями полку "Азов", або ж з десантниками 79-ї окремої аеромобільної бригади. 14 лютого ротна колона на автобусах і машинах в'їхала в Маріуполь, а вже наступного дня поїхали в Широкине. І одразу ж це сумно відоме селище зустріло бійців вогнем. До селища входили у суцільному тумані – видимість тридцять метрів. Один із місцевих бійців повів колону як провідник і… заблукав!

– Завів нас він ледь не у сепарський штаб, який розміщувався у місцевій школі! – гнівно розповідав "Ліма". – В десяти метрах від місця, де ми зупинилися, вже були сепари! Одразу ж – бій, одразу – багато поранених, а "Цар" і "Усач" загинули.

Були, на жаль, втрати і потім. Ваню "Сотника" з Волині пострілом в голову вбив снайпер. Киянина Костю "Мар'ячі" вже пораненого везла "швидка", і її накрили мінометами. Після нього був одесит "Спасатель". Всього – п'ятеро з однієї роти за кілька місяців…

Поранених було, звичайно, значно більше. Пораненням завершився й широкинський епізод війни для "Ліми", але це було ще майже через два місяці.

Та, звичайно, добряче бив сепаратистів і сам "Донбас". Як пішов батальйон, щойно прибувши в Широкине, зачищати селище – та ще й несподівано, то сепаратисти, як згадує "Ліма", в одних трусах тікали! Тоді українці звільнили значну частину селища і, якби не команда про припинення наступу, говорить сержант, все Широкине зачистили би без проблем.

Якось у бінокль Олег Сенкевич побачив ворожу БМД. Разом із товаришами почали спостерігати за нею, попередили розрахунок ПТКР, що ніс службу поруч. І ось – довгоочікуваний момент: беемдешка припаркувалася за будинком – тільки корму з відкритими люками видно. А машина – новесенька – любо-дорого дивитися! Тож одразу й врізали по ній з "Фагота". Щойно дим розсіявся й розвиднілося, побачили: є влучання! Машина пібита, дверцята – в різні боки, а бойовик, що вибіг із хати, тільки руками розводить: і як таке могли вдіяти "укропи", адже він щойно під'їхав і начебто замаскувався… Протитанкіст потім за цю БМД отримав медаль – знищення одиниці ворожої техніки підтверди-

ли одразу з декількох спостережних пунктів.

Взагалі ж, як розповідає боєць "Донбасу", із підтвердженням про знищену техніку, як і всюди, справи кепські: ну як ти зафільмуєш чи сфотографуєш підбитий танк чи БМП, якщо до нього – кілометр чи два, а навколо нього – не свої спостерігачі чи коректувальники, а сепаратисти?! Тож про отримання грошових винагород чи орденів-медалей за підбиті бронемашини "Лімі" більше чути не доводилося… Принаймні – на тій ділянці фронту, де воював безпосередньо він.

А після тієї БМД були і "газельки", і Урали, і КамАЗи – з живою силою противника, з боєприпасами. Був і склад ПММ, який "донбасівці" здійняли в повітря, був і склад боєприпасів, до якого терористи протягом одного лише дня 10 КамАЗів снарядів-мін привезли. Рвонуло тоді так – любо-дорого! Два дні боєприпаси ще вибухали, а диміло ще довше!

Чимало довелося бачити найманців. По тому, як ворог вів вогонь по наших позиціях, було добре видно, де стріляють "шахтарі-трактористи", а де – підготовлені професіонали. Одна справа, коли з окопа луплять у білий світ, як в копійчину. Й зовсім інша – коли на заздалегідь підготовлену позицію із добре замаскованим танком під'їжджає Газель із танковим екіпажем, він точнісінько кладе в ціль, яку йому своїми пострілами позначає АГС, пару десятків снарядів і миттєво цією ж Газеллю – навтьоки. Тобто – чітка робота за схемою: прибули – відпрацювали – поїхали за гонораром.

У полон ворога брали не часто. В основному якихось іменитих сепаратистів – для обміну.

Нерідко бачили, як бойовики у Широкиному починають перестрілку між собою – з одного боку контрольованої ними частини селища в інший. Тут не зрозумієш, що це: провокація, аби звалити провину на "укропів", чи якісь не зрозумілі для нас розподіли влади між сепаратистами. А може, й просто оковита чи наркота їм очі затуманила – на війні це запросто. У "Донбасі", розповідає "Ліма", з цим жорстко. Як тільки почують від бійця "амбре" чи побачать скляні очі – відразу ж такого "фрукта" женуть не лише з "передка", а й з батальйону взагалі. Та ще й перед цим пику добряче натовчуть – і щоб сам зрозумів, і щоб інші бачили наслідки. Тому й не пили на позиціях нічого міцнішого за чай чи каву. А ось серед сепаратистів п'яниць та наркоманів – більше ніж достатньо. Та й що дивуватися, якщо, взяти до уваги, який контингент потрапляє до лав "ополчения"?! Як розповідали самі "донбасівці" з числа місцевих та місцеві жителі, "вчора він валявся п'яний під парканом, а сьогодні йому дали автомат та дзвінку монету, і він уже – захисник "Новоросії"! Це – місцеві. А скільки амністованих чи просто звільнених зеків із Росії найманцями їде?! Правильно говорить "Ліма":

– Різниця між нами та ними у тому, що серед наших бійців – багато із двома-трьома освітами, а серед них – із двома-трьома "відсидками"!

8 квітня разом із двома бойовими побратимами, бійцями з позивними "Косой" та "Іванич", "Ліма" був у розвідці – засікали вогневі точки й об'єкти, а потім корегували вогонь наших мінометників. Під вечір уже поверталися до своїх і, коли до бліндажа залишалося якихось 5 метрів, групу накрив мінометний обстріл.

– Гатили зі "стодвадцятих" мінометів чавунними мінами, – розповідав про свій "крайній" бій Олег Сенкевич. – За дві хвилини по нас, трьох, двадцять шість мін випустили…

"Іванич", вчорашній банківський працівник із Рівненщини, дістав осколок у голову. "Косого", на щастя, не зачепило. А ось "Ліма" отримав два великих осколки у праву ногу та ще зо три десятки дрібних – у ліву ногу, ліву руку й обличчя. Найважчим пораненням було те, яке згодом буде зафіксоване у виписному епікризі так:

"…вогнепальне сліпе осколкове поранення нижньої третини правої гомілки з наявністю сторонніх тіл, вогнепальний дірчатий перелом великогомілкової кістки…".

Після обстрілу – кидок у бліндаж, де поранених перев'язали, а вже вночі побратими несли "Ліму" 700 метрів через поле до "швидкої" з 57-го мотопіхотного батальйону. Перед тим поле було розмите рясними весняними дощами, і йти було неймовірно важко – на кожному чоботі налипало по кілька кілограмів глини. Словом, хто був на Донбасі, той знає, що таке ходити по тамтешніх глиноземах після дощів.

У маріупольській лікарні швидкої допомоги з ноги "Ліми" витягли великі осколки й наклали лангету для іммобілізації перелому, а в "Іванича" витягли осколка з черепа. Йому пощастило: осколок застряг у кістці – до мозку не дістався! Тож зранку "Іванич" із перев'язаною головою вже повертався у батальйон. А ось "Лімі" поталанило менше. Спочатку його перевезли до мобільного госпіталю у Куйбишевому, а звідти – до Запоріжжя.

– Невчасним було це поранення, – посміхнувся "Ліма". – Дванадцятого квітня в онучки Саші день народження, і я вже випросив кількаденну відпустку, а дружина навіть квитки з Києва до Вінниці купила… Довелося брехати їй, що не відпустили…

Зізнався дружині Ользі про поранення Олег Георгійович лише через тиждень, коли із Запоріжжя його переводили до Центрального госпіталю МВС, що на Лук'янівці, у Києві. Старовинну козацьку столицю поранений боєць залишав із почуттям вдячності: у скрутну хвилину на допомогу йому там прийшли дівчата-волонтерки з організації "Запорізькі кікімори", які почали свою волонтерську роботу з плетіння маскувальних костюмів "Кікімора" й взяли цю веселу назву собі. Вони подарували пораненому зручні милиці, постійно допомагали й знеболювальними препаратами.

Три тижні поранений провів ще у київському госпіталі, аж поки його не відпустили на амбулаторне лікування. І ось після поранення промайнуло вже майже три місяці, а він поки ще й досі на милицях. Але "Ліма" не втрачає оптимізму:

– Скоро відкладу милиці, пройду ВЛК, і – знову туди, до хлопців, у батальйон! Справ там ще багато!

А за його поранення бойові побратими добряче "сепарам" відплатили! Наступного ж дня за розвідданими, в тому числі – й добутими "Лімою", "Донбас" накрив мінометним вогнем казарму сепаратистів із харківського батальйону "Восток" у Широкиному. Загинуло близько тридцяти бойовиків, і ще більше було поранено. І це – ще не вечір! Прийде день, коли ми мітлою виметемо все це сепаратистське сміття з нашої України!

Олексій Тригуб. "Крила України".

СТОРІНКИ НОВІТНЬОЇ ІСТОРІЇ

Рік тому в Краматорську…

Рік тому, 4 липня 2014 року, було розблоковано місто Краматорськ, що понад два місяці знаходилось під контролем сепаратистів. Увесь цей час в облозі перебувала й одна з військових частин Повітряних Сил. По суті, вона стала першою з українських військових частин, на яку було здійснено збройний напад озброєних сепаратистів, а її особовий склад, зайнявши кругову оборону, відбив його, перебуваючи майже у повній ізоляції, та зміг протриматися аж до звільнення міста від проросійськи налаштованих терористів.

У середині дев'яностих років минулого століття було розформовано винищувальний авіаційний полк Військ ППО, що дислокувався на аеродромі Краматорськ, і на його базі було сформовано авіаційну комендатуру та окремі підрозділи зв'язку та радіотехнічного забезпечення польотів, що згодом об'єдналися у складі однієї військової частини.

Що таке авіаційна комендатура, відомо кожному авіатору. Як правило, за новітньої історії українських ВПС та, згодом, Повітряних Сил, комендатури створювалися на аеродромах, де розформовувались стройові авіаційні частини. За чисельністю вони були невеликими – такими, аби змогли підтримувати інфраструктуру аеродрому та забезпечити його придатність до використання.

Такою до початку воєнного конфлікту на сході України була й ця авіаційна комендатура. Проте для проросійських терористів вона мала набагато більше значення, адже її нечисельний особовий склад контролював аеродром, а контроль над

аеродромом в період ведення бойових дій – це все. Зокрема, терористи могли б розраховувати на російську підтримку зброєю, боєприпасами та військами із повітря, а в перспективі – навіть на можливість використання аеродрому російською бойовою авіацією. Це розуміло командування невеличкого гарнізону й тоді, коли 12 квітня минулого року Краматорський міський відділ міліції та міськвиконком були зайняті сепаратистами, а над містом замайоріли заздалегідь виготовлені "братською країною" штандарти вигаданої квазіреспубліки. Тому й було готове до будь-якого розвитку подій.

І ці події не забарилися. Вже 15 квітня озброєні сепаратисти із залученням місцевого населення, яке використовувалося точнісінько за кримським сценарієм як живий щит, пішли на штурм військової частини. Звичайно, тоді у проросійських терористів та російських найманців ще не було ні артилерії, ні танків, ні бронемашин, проте для початку і стрілецької зброї з гранатами, гранатометами і навіть переносними зенітними ракетними комплексами було більш ніж достатньо. Штурм розпочався з того, що під прикриттям цивільних громадян сепаратисти трактором знесли ворота КПП частини. Згодом – та ж ситуація із контрольно-технічним пунктом. Пізніше було підпалено одну з будівель автопарку – дим із неї було видно навіть у місті. Сліди цього штурму видно й досі: будівлі КПП та КТП щільно посічені кулями. Але військова частина Повітряних Сил була вже приведена у вищий ступінь боєготовності, і несподіванкою штурм не став.

Протягом наступних двох з половиною місяців авіакомендатура перебувала в облозі терористів. Усі військовослужбовці частини знаходилися на казарменому положенні. Хто з офіцерів, прапорщиків та контрактників встиг – вивезли сім'ї до інших регіонів України. Ті, хто залишалися у місті, – переслідувалися. Сепаратисти "вираховували" сім'ї військових навіть через відділення зв'язку – перевіряючи, на які адреси надходили "Крила України" та інші військові та державні видання! Та, на щастя, минулося, й особливих проблем у членів сімей військовослужбовців не було.

Військовослужбовці, сім'ї яких знаходилися на території заблокованої частини, також відправляли дружин та дітей на Велику Землю вертольотами. Харчування й воду блокадникам доставляли теж вертольоти. Один із них був збитий – вірніше, знищений на зльоті.

Під час блокади частина була без світла й води – їх вимикали сепаратисти, аби примусити маленький гарнізон підняти білі прапори. Звичайно, відновлювати водопостачання й лагодити лінії електропередач під обстрілами було неможливо. Місяць сиділи й без хліба…

Жах блокади для воїнів-авіаторів закінчився 4 липня, коли місто було розблоковано, і українські війська звільнили його від терористичних банд. Над містом замайорів Державний Прапор України, а за тиждень, після завершення розмінування й усіх перевірок, військовослужбовці частини отримали змогу вийти за межі аеродрому.

Одразу ж після визволення Краматорська, який невдовзі став адміністративним центром Донецької області, особовий склад авіаційної комендатури почав роботи з відновлення знищеної та пошкодженої терористами інфраструктури аеродрому й готувати його до прийому авіатехніки.

Обсяги завдань, що виконуються сьогодні воїнами-авіаторами авіаційної комендатури, чималі, і відповідальність на них лежить величезна. Та кожен із них знає: сьогодні потрібно робити все можливе й навіть неможливе задля того, щоб звільнити українську землю від російсько-терористичної навали. Все! Аби не повернулися події річної давнини.

Усі, хто служив тут тоді й продовжує службу сьогодні, ще рік тому зрозуміли: це – не жарти, і стояти кожен український воїн має до останнього. Від цього залежить не просто наше майбутнє – на кону сам факт існування України як суверенної держави, та й, зрештою, не лише України. По суті, на кін кремлівська авантюра поставила безпеку й територіальну цілісність всієї Європи. І форпост безпеки Європи знаходиться сьогодні саме там, на Донбасі.

Олексій Тригуб. "Крила України".

Польове злагодження зв’язківців

В окремому полку зв’язку, де командиром полковник Дмитро Задворнов, завершилося комплексне тактико-спеціальне заняття з особовим складом частини. Підрозділи полку відпрацьовували злагодження при розгортанні, згортанні, експлуатації при переміщенні вузлів та ліній зв’язку. Для цього було проведено марш у визначений район – в умови польової місцевості та лісосмуги.

Навчальна мета цього навчання – надати практику військовослужбовцям в польових умовах. Особовому складу необхідно налагодити роботу в чергових бойових обслугах, а командирам – в управлінні підрозділами при згортанні, розгортанні, функціонуванні та переміщенні вузлів та ліній. Поряд з цим, відпрацьовано алгоритм дій у захисті від зброї масового ураження, інженерного обладнання та маскування пунктів управління.

Подібні навчання зв’язківці проводили і раніше, однак цього разу частина доукомплектована іншими підрозділами, які здійснюють охорону та інше забезпечення. Так у частині з’явилися зенітні підрозділи для вогневої підтримки та прикриття повітря.

– У складі полку є і штабні машини, які працюють як допоміжний пункт управління на рухомих засобах, – розповідає начальник штабу одного з вузлів зв’язку майор Ярослав Балтак. – З цього пункту управління, при необхідності, може здійснюватися управління військами керівництвом штабу Повітряних Сил ЗС України. Власне, тому, на час особливого періоду, полк комплектується додатковими засобами підтримки.

Організувати у польових умовах надійний та безперебійний зв’язок для забезпечення управління керівному складу не так просто. Окрім бойових завдань зв’язку, військовослужбовці повинні повністю забезпечити організацію життєдіяльності, охорони та оборони, медичного забезпечення, відпочинку тощо. На одному з перших місць – оперативність виконання наказів.

Підлеглі полковника Дмитра Задворнова уже мають чималий досвід як у проведенні навчань, так і виконанні бойових завдань у зоні антитерористичної операції. Зв’язківці вже звикли до польових умов, доволі часто доводиться тренуватися саме тут – така специфіка полку.

Як ми повідомляли у минулому номері, уже не вперше свій день частини військовослужбовці скромно відзначили в польових умовах. Заступник командира частини з виховної роботи підполковник Євген Івашкевич розповів, що особливого нічого не вигадували, бо часу обмаль. Нагородили та відзначили кращих, подивилися фільм із польового кінотеатру і влаштували невеличкий концерт за участю місцевих “полкових” виконавців.

Юрій Ігнат. “Крила України”.
Фото автора.

Небувалий драйв і танки над головами

Наприкінці червня неподалік від Львова, на базі однієї з військових частин Повітряного командування "Захід", пройшли збори з лейтенантами – випускниками вищих військових навчальних закладів 2015 року. Відразу варто зазначити, що на такому рівні подібні збори не проводилися вже декілька років. До того ж, час диктує свої вимоги, і цьогорічні лейтенантські збори, як, власне, й сам випуск молодих офіцерів у 2015 році, були скореговані відповідно до особливого періоду, в якому перебувають сьогодні Збройні Сили України та вся країна.

Керівником навчально-методичного збору з молодими офіцерами був командир Повітряного командування "Захід" генерал-майор В'ячеслав Шамко, а заняття з випускниками проводили кращі офіцери-методисти відділу бойової підготовки об'єднання та офіцери з військ, які пройшли АТО і тепер ділилися з молодшими колегами своїм бойовим досвідом.

У зборі взяли участь близько 50 лейтенантів. Це, звичайно, далеко не всі випускники цього року, адже певна кількість молодих офіцерів уже несуть службу в зоні проведення антитерористичної операції й через це не змогли взяти участь у зборі. Втім, усе те, чого навчали їхніх колег піді Львовом, вони наразі проходять на практиці, в умовах, не наближених до бойових, а насправді в бойових.

Учасники збору – це представники різних родів військ та спеціальностей, серед яких – авіатори, офіцери зенітних ракетних та радіотехнічних військ, військ зв'язку та радіотехнічного забезпечення, логістики тощо.

У перший день збору заступники командира об'єднання та офіцери штабу Повітряного командування проводили для учасників збору лекції про застосування підрозділів різних родів військ за напрямками. У другий день лейтенанти відвідали частини авіації, ЗРВ та РТВ, а також окремий полк зв'язку, де їм показали, як з їхніми напрямками організовується несення служби на практиці. Третій та четвертий дні збору пройшли на базі Міжнародного центру миротворчості і безпеки. Протягом цих днів з молодими офіцерами були проведені заняття з тактичної, спеціальної, технічної, психологічної, правової, інженерної, вогневої, воєнно-ідеологічної підготовки тощо. Також вони пройшли через обкатку танками – причому, танками Т-72, що знаходяться на озброєнні російсько-терористичних військ і з якими вони, можливо, невдовзі зустрінуться у зоні проведення антитерористичної операції. Обкатка танками виробляє у молодих офіцерів психологічну стійкість. Також саме виробленню психологічної стійкості у молодих офіцерів сприяла психологічна смуга перешкод за стандартами армій НАТО, яку пройшли лейтенанти на Яворівському полігоні.

Окрім іншого, молоді офіцери відпрацювали на полігоні рух на бронетехніці у колонах, посадку й висадку з техніки, а також дії під час потрапляння колони у засідку. Одним словом, усе те, чого навчали лейтенантів під час збору, було справжнім та дійсно необхідним, а не так, як було у мирні роки, – "для галочки".

Окремо варто згадати заняття з тактичної медицини, які з випускниками ВВНЗ проводили волонтери з громадського об'єднання "Допоможи фронту".

Також під час збору з молодими офіцерами проводилися заняття з рукопашного бою, з організації роботи блокпоста й порядку догляду транспортних засобів на блокпості тощо.

Окрім військових частин об'єднання побували лейтенанти і на Державному підприємстві "Львівський державний авіаційно-ремонтний завод", у цехах якого вони ознайомилися з алгоритмом ремонту військових літаків.

Не забули організатори навчально-методичного збору й про дозвілля молодих офіцерів. Для них було організовано екскурсії по древньому місту Лева, відвідування історичних та просто цікавих місць.

У війська молоді офіцери повернулися, озброєні новим досвідом та набутими під час збору навичками. І це – не просто гарні слова, а правда. Як зізнаються лейтенанти, збір реально багато чого навчив їх.

– Всі ми знаємо, що на даному етапі розвитку нашої держави Україна переживає нелегкі часи. Тому, кому як не нам, молодим офіцерам, потрібно ставати на захист нашої Батьківщини, – переконаний помічник начальника 108-ї авіаційної комендатури з фінансової роботи – начальник фінансово-економічної служби комендатури лейтенант Ігор Байда. – Під час цього збору ми, лейтенанти випуску 2015 року, мали змогу поспілкуватися з офіцерами, які брали участь в АТО. Вони передали нам свій досвід, поділилися своїми враженнями й спостереженнями, за що ми їм безмежно вдячні.

Молодий офіцер розповів, що завдяки збору він мав змогу ознайомитися з новими для нього видами озброєння та дисциплінами. Також він підкреслив свою вдячність організаторам збору й висловив сподівання на те, що у майбутньому подібні заходи проводитимуться набагато частіше з метою покращання бойового навчання.

Інший молодий офіцер, інженер відділу 76-го окремого полку зв'язку лейтенант Костянтин Ялівець, також був вражений насиченістю збору, а також підходом керівників занять до викладення матеріалу, жагою його доведення до розуміння на елементарному рівні.

– А найяскравішим спогадом, мабуть, для мене буде танк над головою, – посміхається молодий офіцер. – Маю надію, що в подальшому такі заходи будуть проводитися й надалі для підвищення рівня бойової готовності.

Що ж, залишається погодитися з лейтенантами: якщо вони, нещодавно ставши до офіцерського строю з-за курсантської парти, побачили для себе користь у цих заняттях, напевно, й надалі вони проводитимуться з ще більшим розмахом. Тим більше, на жаль, події на сході країни засвідчують, що українським військовим слід бути напоготові завжди. Так само, як і завжди вдосконалювати свої професійні навички та вміння.

Олексій Тригуб. "Крила України".

Із випередженням графіка

На сьогодні ДК "Укроборонпром" випереджає графік виконання Державного оборонного замовлення на 30%. Про це повідомив директор Департаменту контролю за фінансово-господарською діяльністю Концерну Артур Херувімов у прямому ефірі телеканалу ICTV.

– Якщо Концерн, згідно із затвердженим планом, повинен відремонтувати техніку впродовж місяця, ми передаємо її військовим через 20 днів, – пояснив посадовець. За його словами, головне завдання "Укроборонпрому" залишається незмінним – максимальне забезпечення українських військових необхідною технікою. Концерн намагається якомога швидше передавати ОВТ до українського війська. Задля цього виробничі потужності підприємств збільшено на 40%.

– Наші заводи сьогодні працюють у 3 зміни та готуються до виконання необхідних робіт заздалегідь, – додав Артур Херувімов.

ПАРТНЕРСТВО

КБ "Південне" пропонує співпрацю

ДП "Конструкторське бюро "Південне" відпрацьовує плани з налагодження співпраці з США у сфері ракетного двигунобудування.

Сьогодні український розробник готовий виступити партнером в ініційованому урядом США проекті зі створення ракетних двигунів на заміну використовуваним на американських РН російським РД-180. Про це розповів гендиректор КБП Олександр Дегтярьов. За його оцінкою, такий двигун може бути створений і випробуваний вже до 2019 року.

Він зазначив, що в останні п'ять років КБ "Південне" займалося розробкою перспективного сімейства РРД перших ступенів РН, які могли б ефективно використовуватися на американському ринку РН. Саме тому сьогодні Конструкторським бюро ведуться переговори з низкою потенційних замовників та інвесторів із США, зацікавлених у реалізації даної ініціативи. За словами Олександра Дегтярьова, КБП зацікавлене у створенні двигунів перших ступенів "не тільки в частині виходу на міжнародний ринок, а й для забезпечення самодостатності власних ракетносіїв, зокрема РН сімейства "Маяк".

СПРИЯННЯ "ОБОРОНЦІ"

На "Промені" планують відновити випуск оборонної продукції

Сприяти пошуку оборонного замовлення для ТДНТП "Промінь", що в Тернополі, будуть представники влади області. Про це заявив голова місцевої облдержадміністрації Степан Барна в рамках візиту на підприємство цього тижня. На його переконання це підприємство має працювати на повну потужність. Відтак, від керівництва заводу очікують посилення конкурентоспроможності продукції. Нагадаємо, пріоритетним напрямком діяльності "Променю" є розробка антенного обладнання з дзеркальними системами для наукових космічних досліджень та військового призначення.

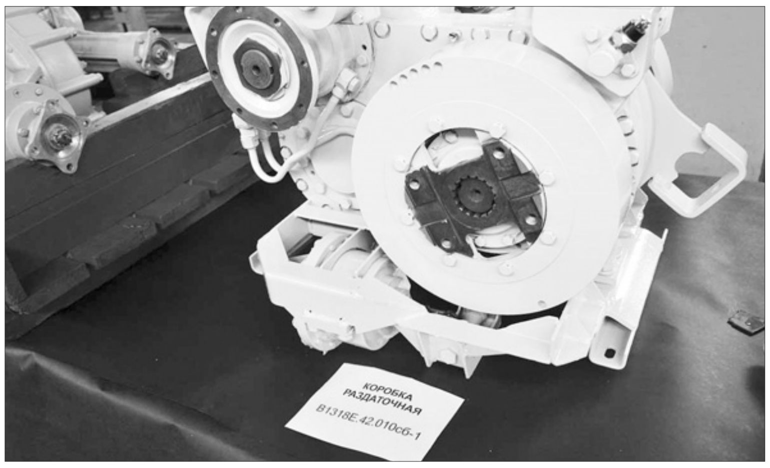
Окрім випуску головної антенної продукції на підприємстві діє напрямок енергозберігання. Із 2008 року там виготовляють екологічні котли на біопаливі потужністю від 180 до 1000 кВт. За словами Степана Барни, на обласному рівні всебічно сприятимуть залученню продукції до реалізації програм з енергозбереження.

Сьогодні на підприємстві працює 60 осіб. Голова ОДА наголосив, що збереження висококваліфікованих фахівців та створення нових робочих місць – важливі завдання для Тернопільщини, де, до речі, "Промінь" – далеко не єдине підприємство, що працює на "оборонку". Степан Барна також повідомив, що вже підписана угода з ДК "Укроборонпром" про співпрацю в частині замовлення продукції для потреб Збройних Сил України. Так, в ОДА усіляко сприяють отриманню таких замовлень для заводу "Оріон" на виготовлення радіоустановок, заводу "Ватра" – на виготовлення ламп. Інше тернопільське підприємство – "Текстерно" – уже отримало державне замовлення на виготовлення унікальної тканини для пошиття 500 тисяч військових форм.

КОМПЛЕКТУЮЧІ

Лозівський ковальсько-механічний завод налагоджує виробництво агрегатів для БТР

ЗАТ "Лозівський ковальсько-механічний завод", що на Харківщині, розвиватиме виробництво оборонної продукції. Про це повідомив журналістам директор ЛКМЗ Василь Чорномаз. За його словами, завод вже отримав низку замовлень і є співвиконавцем за замовленнями "Укроборонпрому". Передусім йдеться про комплектуючі для бронетехніки: мости, роздавальні коробки, редуктори.

Василь Чорномаз також зазначив, що розвивати оборонну тематику вирішили для підвищення та збереження технічного та конструкторського потенціалу заводу. "З одного боку, ми розуміли, що це зараз дуже необхідно для країни. Адже основна частина продукції, яку ми випускаємо, не виробляється на інших великих заводах в Україні. З іншого боку, військові технології щонайменше на крок випереджають загальнопромислові. Це дасть нам можливість застосовувати освоєні технології у виробництві цивільної техніки, що підвищить нашу конкурентоспроможність. Потрібно відзначити, що ЛКМЗ вже за перші півроку 2015-го в 2,5 рази збільшив виробництво сільгосптехніки в порівнянні з аналогічним періодом минулого року", – повідомив Чорномаз.

Варто додати, що в квітні цього року на ЛКМЗ склали першу роздавальну коробку для БТР-4Е. Замовлення на виробництво коробок було отримано в жовтні минулого року за договором з ДП "Харківське КБ ім.Морозова". На заводі розробили близько 300 деталей і вузлів для нового виробу. Коробка проходить випробування на БТР. Триває складання нових роздавальних коробок.

Харківський бронетанковий відновив технологію капремонту Т-80

ДП "Харківський бронетанковий завод" відновив технологію капітального ремонту танків Т-80. Про це повідомив директор заводу Віктор Козонак.

Технологія ремонту Т-80 для заводу не нова, адже підприємство і раніше спеціалізувалося на капремонті цих бронемашин.

Особливість цього танка – газотурбінний двигун потужністю 1250 к.с. Він дозволяє танку по пересіченій місцевості розвивати швидкість в 70 км/год, що дає змогу перехопити на місцевості будь-яку бронемашину або танк противника. Відтак, відремонтовані "вісімдесятки", як повідомив на своїй сторінці у Facebook радник президента України та міністра оборони Юрій Бірюков, будуть передані до Високомобільних десантних військ.

ВИПРОБУВАННЯ

На черзі – Спалах-2

Перша сигнальна міна вітчизняного виробництва Спалах-1 пройшла випробування на полігоні Національної гвардії України. Друга міна – Спалах-2, яка невдовзі має надійти на озброєння в частини та підрозділи НГУ, готується до випробувань. Обидві сигнальні системи розроблені представником інженерної служби Нацгвардії підполковником Мар'яном Балагушом та конструкторським бюро "Сотрудничество" під керівництвом Олександра Гордєєва.

Черговий етап розвитку Житомирського військового інституту

За свою сторічну історію Житомирський військовий інститут імені С.П.Корольова змінював місця дислокації та назви багато разів. Свій шлях військовий навчальний заклад почав у 1914 році у місті Петроград. З 1946 року – базується у місті Житомирі, а з 1991 року він готує офіцерські кадри для Збройних Сил України.

Сьогодні Житомирський військовий інститут імені С.П.Корольова є провідним міжвидовим багатопрофільним вищим військовим навчальним закладом, інтегрованим до загальнодержавної системи вищої освіти, що здійснює підготовку фахівців за високотехнологічними напрямами підготовки для Збройних Сил України, інших міністерств та відомств, а також цивільних фахівців для потреб національної економіки України за денною та заочною формами навчання за рахунок коштів держбюджету, фізичних та юридичних осіб. Підготовка військових фахівців проводиться за такими напрямами, як радіотехніка, системна інженерія, електротехніка та електротехнології.

З 2013 року ВНЗ перебував у складі Державного університету телекомунікацій. Та, враховуючи необхідність забезпечення більш якісної підготовки військових фахівців для Збройних Сил України з найбільш пріоритетних напрямків, Урядом прийнято рішення про реорганізацію військових навчальних закладів.

Так, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 30 січня 2015 року №94 "Про реорганізацію та утворення військових навчальних підрозділів вищих навчальних закладів" військовий інститут виведено зі складу Державного університету телекомунікацій шляхом перетворення у Житомирський військовий інститут імені С.П.Корольова. Як зазначає начальник вузу генерал-майор Юрій Даник, це не просто зміна назви та підпорядкування – це новий етап в історії військового навчального закладу, який відкриває нові перспективи та напрямки розвитку для Житомирського військового інституту імені С.П.Корольова.

Володимир Козієв. м.Житомир.

НА ПОЛЬОТАХ

Мрія кольору неба

Першу перемогу з підкорення п'ятого океану на свій рахунок записав курсант ІІ-го курсу льотного факультету Харківського університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба Олександр Щербаков. Днями юнак успішно виконав самостійний політ на легкомоторному літаку типу ХАЗ-30 в рамках першої в житті льотної практики.

Дев'ятнадцятирічний "кожедубівець" знайомиться з небом на аеродромі Харківського аероклубу імені Валентини Гризодубової Товариства сприяння обороні України. З середини червня і до початку самостійного виконання польотних завдань Олександр разом із інструктором провели у кабіні літака понад 20 годин. При цьому, йому як кращому серед курсантів першим дозволили подолати цей важливий рубіж підготовки льотних кадрів.

– Зараз мене переповнюють емоції від того, що я значно наблизився до здійснення мрії кольору неба. Вважаю, що цьому посприяв мій наставник в аероклубі полковник запасу Сергій Комін, який провів у небі близько 4000 годин на літаках-винищувачах різних типів. Рівняння на нього та інших повітряних асів мені й допомогло стати на крило за допомогою легкомоторного ХАЗ-30, а у майбутньому стане запорукою опанування реактивних швидкостей, – розповів курсант Олександр Щербаков.

Стати військовим пілотом юнак вирішив ще на першому курсі Дніпропетровського ліцею з посиленою військово-фізичною підготовкою. Протягом трьох років носіння форми ліцеїста інших варіантів, окрім льотних емблем на військовому однострої, він і не розглядав. Тому наполегливо вчив алгебру, фізику та інші дисципліни, які знадобляться майбутньому льотчику. Також із особливим старанням він займався на спортивних майданчиках. Адже відмінний фізичний стан та бездоганне здоров'я у льотній справі посідають неабияке місце.

Успішно склавши вступні іспити, майбутній офіцер одразу поставив собі нове завдання – після завершення видового вузу стати льотчиком-винищувачем.

– За короткий час першої льотної практики Олександр на "відмінно" відпрацював такі польотні завдання, як політ по колу, за маршрутом, в зону та інші вправи на простий пілотаж. Та найбільше мені імпонує його цілеспрямованість, виваженість та послідовність у діях. Ці риси характеру були притаманні всім справжнім асам. Передбачаю, що його прізвище обов'язково увійде в історію військової авіації, – похвалив свого вихованця полковник запасу Сергій Комін.

До завершення аеродромного вишколу у серпні цього року курсант Щербаков доведе свій нальотний час до 45 годин. Тільки після виконання цього льотного мінімуму, його переведуть на третій курс, і він продовжить опанування офіцерської спеціальності у пункті постійної дислокації.

Свого часу рішення юного Олександра щодо вибору стезі захисника Вітчизни підтримали батьки. Хоча професії мами та тата абсолютно не пов'язані з військовою сферою, вони дуже сподіваються на збільшення кількості військовослужбовців із їхнім прізвищем. Підставою для останнього є той факт, що Влада, рідна сестра Олександра, у свої шістнадцять років твердо вирішила піти стопами брата і наступного року вступатиме на один із факультетів ХУПСу.

Що ж, рубіж знайомства з небом і польотів на малих швидкостях Олександр успішно подолав. Вже наступного року на військовому аеродромі в Чугуєві він вийде на етап практичного вивчення реактивного літака типу Л-39 "Альбатрос". До ритуалу ж випуску з Харківського університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба курсант навчиться керувати і бойовими літаками – винищувачем МіГ-29 та штурмовиком Су-25.

Дмитро Горбунов. м.Харків. Фото автора.

Ангели війни

Волонтери – люди різних професій, яких об'єднала одна спільна справа. Їхня місія – допомогти, а інколи й врятувати життя бійців. Волонтерський центр у Вінниці існує від самого початку Євромайдану. Люди, які тут працюють, наділені добрим серцем та відважністю. Поєднання таких рис характеру пояснюється тим, що, навіть не будучи бійцями, ці люди ризикують своїм життям, оскільки й на них чатує небезпека обстрілу та полону. Але такі обставини не стали на перепоні їхньої діяльності.

У волонтерському центрі надають допомогу бійцям, які перебувають у зоні АТО, їхнім сім'ям, а також переселенцям. Тут є навіть власний логістичний підрозділ, який безпосередньо відвозить матеріальну допомогу на схід України. Окрім звичних продуктів харчування та одягу, волонтери відвозять ікони, книги, сувеніри та речі щоденного вжитку. А не так давно, аби підбадьорити солдатів, записали та передали до зони проведення АТО відеоролик "Повертайся живим", героями якого стали жінки та діти бійців.

Найбільш вражаючими моментами волонтерської праці є саме збір речей та коштів, оскільки найактивнішими помічниками волонтерів стають люди похилого віку.

– Мене вразив той момент, коли одного разу під завершення робочого дня до нашої організації прийшла 70-річна бабуся. Вона поклала до благодійної скриньки 800 гривень, пояснивши, що решту витратила на комунальні послуги. І подібні випадки не поодинокі, – розповідає волонтер центру Юлія Піскунова.

Люди, які працюють у волонтерському центрі, щодня прагнуть бути корисними та потрібними для бійців АТО. Таких людей можна по праву називати ангелами війни, які забули про власне "я" і працюють лише для інших.

Алла Швидюк. м.Вінниця.

Альянс демонструє єдність

У період між самітами НАТО в Уельсі 2014 року та майбутнім самітом у Варшаві, що відбудеться 2016 року, минулого тижня міністри оборони країн-членів Альянсу провели зустріч у Брюсселі. Її мета – оцінка ходу реалізації ключових рішень, прийнятих в Уельсі, та координація подальшої роботи, зокрема у контексті реалізації Плану бойової готовності НАТО та нарощування сил швидкого реагування Альянсу.

У заяві, оприлюдненій за підсумками зустрічі, подана й загальна оцінка безпекової ситуації у східноєвропейському регіоні. Зокрема, у ній наголошується, що “Росія кидає виклик євроатлантичній безпеці своїми військовими діями, примусом та залякуванням своїх сусідів”. Відтак, у НАТО вкотре підтверджують тверду відданість незалежній, мирній та процвітаючій Україні та підтримку її територіальної цілісності в межах міжнародновизнаних кордонів. Також Альянс стурбований зростанням регіональної нестабільності поблизу південних кордонів. Йдеться про різноманітні виклики і загрози, що пов’язані з діяльністю терористичного угруповання “Ісламська держава”. Так чи інакше, для вирішення безпекових проблем як на сході, так і на півдні, НАТО продовжує реалізовувати низку механізмів та, у разі необхідності, готове захищати своїх союзників від будь-яких супротивників.

Таким чином, Альянс вкотре демонструє свою єдність та посилає чіткий сигнал, зокрема Росії, про готовність до рішучих дій. І якщо рік тому подібна позиція НАТО виглядала б голослівною, сьогодні за цією заявою стоять посправжньому підготовлені сили, здатні у найкоротші терміни реагувати на зміни у воєнно-політичній обстановці. Протягом останнього часу в рамках Плану бойової готовності НАТО значно посилило свою присутність на своїх східних кордонах. При чому це стосується як сухопутних військ, воєнно-морського флоту, так і авіації. І зараз Альянс продовжує працювати над тим, аби всесторонньо підготувати, дооснастити війська та довести до необхідного рівня готовності. Тобто рівня, необхідного для проведення повного спектру місій, в тому числі зі стримування агресії.

Особлива увага при цьому надається роботі щодо посилення Сил швидкого реагування НАТО. Альянс вже провів низку найважливіших навчань в Польщі та країнах Балтії і готується до проведення інших. Сьогодні чисельність СШР НАТО складає близько тринадцяти тисяч осіб, втім, в рамках зустрічі, очевидно прийнято попереднє рішення про їхнє збільшення. Як раніше заявляв Генеральний секретар НАТО Єнс Столтенберг, загальна кількість СШР може зрости до 30-40 тис. осіб. Такими ж, потужними, темпами триває процес нарощування центрів управління військами поблизу східних кордонів НАТО, більшість із яких сьогодні вже знаходяться у повній оперативній готовності та також задіяні до навчань.

Крім того, триває створення перших шести багатонаціональних штабів на території Болгарії, Естонії, Латвії, Литви, Польщі та Румунії, які також сприятимуть швидкому розгортанню військ союзників в регіоні у разі потреби. Також вони будуть задіяні до процесів колективного оборонного планування та координуватимуть проведення багатонаціональних військових навчань.

Для підвищення здатності швидко і ефективно реагувати на загрози, НАТО удосконалює й процедури завчасного планування і прийняття рішень, що має суттєво пришвидшити темпи розгортання військ за такої необхідності. Очевидно, що найближчим часом ключовим посадовим особам НАТО суттєво збільшать повноваження на випадок загрози чи збройної агресії проти однієї з країн-учасників. При цьому, загрозам на кшталт “гібридних” в Альянсі надають все більшого значення. Відтак, зусилля у цьому напрямку тісно координуватимуться та погоджуватимуться із зусиллями Європейського Союзу в цій сфері.

Румунія матиме дві ескадрильї F-16

Румунія купить 12 додаткових винищувачів F-16. Про це заявив минулого тижня міністр оборони країни Мірче Дуса. У жовтні 2013 Румунія вже придбала дванадцять винищувачів F-16 у ВПС Португалії, якими запланувала замінити радянські МіГ-21.

За ці літаки Румунія виплатила близько 120 млн євро із загальної суми контракту, яка складає близько 630 млн євро. Контракт передбачає переобладнання і модернізацію F-16, що здійснюється компанією Lockheed Martin. Контракт також включає поставку додаткових силових установок, заходи логістики та навчання 9 румунських льотчиків і 69 техніків з обслуговування.

Шість літаків за першим контрактом вже модернізовані, і румунські льотчики пройшли навчання в Португалії протягом декількох місяців. Зараз в Румунії модернізується авіабаза в Фетешті, де, власне, й будуть дислокуватися перші румунські F-16, які повинні прибути в 2016 році. До цього часу база повинна повністю відповідати стандартам НАТО.

Загальний обсяг інвестицій в авіабазу оцінюється у 32 млн євро, із яких 21 млн виділять безпосередньо у НАТО. 11 млн євро має внести міністерство оборони Румунії.

A-10 Thunderbolt: економісти проти військових

Управління бухгалтерської звітності уряду США намагається завадити реалізації планів військових стосовно виведення із бойового складу ВПС штурмовиків A-10 Thunderbolt II із наступним перенаправленням коштів на програму прийняття на озброєння ударного винищувача F-35. Він же за задумом військових має частково взяти на себе завдання, що раніше стояли перед A-10.

Управління дійшло висновку, що прогноз Пентагону про економію 4,2 млрд дол. США шляхом виведення штурмовиків із експлуатації є не дуже точним, адже при цьому виникне необхідність вносити конструктивні зміни до літаків, які будуть виконувати місії штурмовиків. Тобто – створювати нову модифікацію літака, на що підуть додаткові кошти. Тим не менш, начальник штабу ВПС генерал Марк Уелш продовжує наполягати на тому, що A-10 на сьогодні є не настільки ефективним, як раніше, і не достатньо гнучким у бойовому застосуванні. Тому його функції на цьому етапі будуть розподілені між такими літаками, як бомбардувальники B-1 та винищувачі F-15 і F-16.

Міністр ВПС Дебора Лі Джеймс також наполягає на відправленні штурмовиків A-10 “на пенсію”. Вона заявила, що й у військах сьогодні підтримують прагнення отримати більш ефективні засоби безпосередньої авіаційної підтримки і цілком поділяють плани зі скорочення парку A-10 на користь літаків, які мають більш високий бойовий потенціал для виконання подібних завдань.

A400M готують до виконання повітряного десантування

До бази ВПС Франції Орлеан-Бріс минулого тижня прибув сьомий військово-транспортний літак A400M із 50 законтрактованих для ВПС країни. Серед “французьких” A400M це перший літак цього типу, який побудований з урахуванням здійснення десантування вантажів з повітря.

ВПС Франції мають намір досягти повної оперативної готовності A400M з виконанням всіх типів покладених завдань на початку 2016 року. Відтак, зараз триває шеститижнева програма випробувань зі скиданням вантажів з висоти, яку тимчасово призупинили внаслідок катастрофи літака 9 травня в Іспанії. У ній беруть участь 4 машини цього типу.

Загалом у 2015 році компанія Airbus побудує не менше 13 літаків. Переданий ВПС Франції літак із бортовим номером MSN19 є 13-м серійним літаком, поставлених замовникам, включаючи Туреччину і Великобританію – по два, Німеччину і Малайзію – по одному. На зараз загальний портфель замовлень складає 174 одиниці, втім, компанія розраховує продати за 30 років серійного виробництва приблизно 400 A400M.

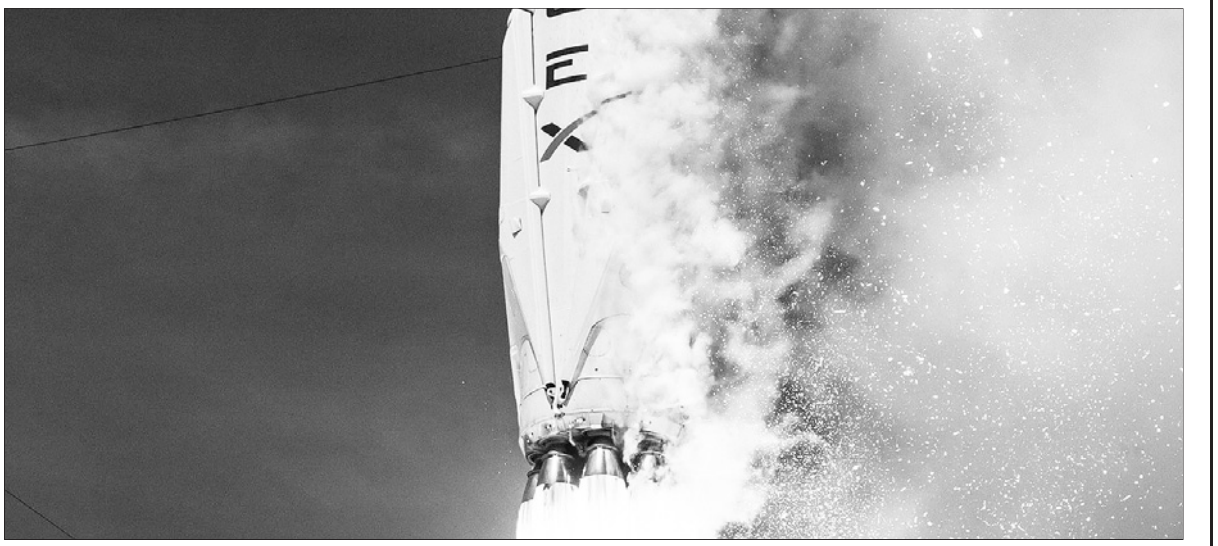
F-35B вперше злетів із трампліна

У середині червня американський винищувач F-35 у модифікації “В” (вкорочений зліт та вертикальна посадка) здійснив перший зліт із трампліну. Про це повідомляє defense-aerospace.com.

Як повідомляє видання, ці випробування були заплановані ще на кінець лютого, але із певних причин були відкладений на чотири місяці. Показово, що тестування літака проводили не американські, а британські льотчики. Нагадаємо, окрім Великобританії, літаки у версії “В” для своїх авіаносців замовила й Італія.

Сторінку підготував Сергій Клименко.

Falcon 9 зазнала аварії незабаром після запуску

29 червня ракета-носій Falcon 9 приватної космічної компанії SpaceX повинна була вивести на навколоземну орбіту вантажний космічний корабель Dragon. Його місія – доставка вантажу на Міжнародну космічну станцію. Однак незабаром після старту ракети стався вибух. Це стало важким ударом для НАСА: за останні вісім місяців три місії з доставки вантажу на МКС завершилися провалом.

Аварія сталася через 2,5 хвилини після того, як ракета-носій стартувала з мису Канаверал, штат Флорида. На борту знаходилося більше 5 200 фунтів вантажу, у тому числі перший стикувальний порт, призначений для майбутніх комерційних капсул з екіпажем, новий скафандр і система для фільтрації води. Як заявили представники НАСА, запасів, що є на станції, астронавтам вистачить до жовтня. Космічне агентство планує відправити на орбітальну лабораторію ще трьох членів екіпажу в кінці липня.

Ракета-носій SpaceX Falcon 9 вибухнула на швидкості 2900 миль на годину, подолавши 27 миль. За словами Джорджа Діллера, представника НАСА, дані від ракети Falcon 9 перестали надходити через 2 хвилини і 19 секунд після запуску. Пізніше Ілон Маск, засновник і генеральний директор компанії SpaceX, заявив, що однією з причин аварії міг стати занадто високий тиск в баку із рідким киснем розгінного блока ракети.

Як повідомив Гвін Шотвелл, президент компанії SpaceX, капсула Dragon після вибуху ракети деякий час продовжувала посилати сигнали на Землю. Якби на її борту під час аварії були астронавти, то спрацювали б системи аварійної зупинки польоту, покликані врятувати екіпаж. В даний час вони все ще знаходяться на стадії тестування. Шотвелл запевнив журналістів, що найближчим часом неполадки будуть усунені.

Катастрофа ракети компанії SpaceX не вплине на співпрацю NASA з приватними корпораціями, як вважає експерт Планетарного товариства США Джейсон Девіс. “Малоймовірно, що інцидент матиме істотний вплив на освоєння космосу приватним сектором. Той факт, що SpaceX є передовою компанією в цій сфері, лише свідчить, що ні компанія, ні держава не застраховані від невдач на старті. Космічні польоти дуже складні, хто б їх не виконував”, – заявив Девіс. Він підкреслив, що коли компанія на належному рівні проведе розслідування і відновить польоти, NASA, як і раніше, демонструватиме свою довіру до неї та інших приватних партнерів.

Аварія ракети Falcon 9 компанії SpaceX не вплине на хід робіт за пілотованою програмою. Про це заявив глава американського космічного агентства Чарльз Болден. “Нинішня спроба запуску не відверне нас від амбітної програми пілотованих космічних польотів”, – йдеться в поширеній пресслужбою NASA заяві.

Болден зазначив, що катастрофа є нагадуванням того, що космічні польоти є вкрай складним завданням, але слід вчитися як на успіхах, так і на невдачах. За словами глави агентства, NASA співпрацюватиме з компанією SpaceX для розслідування причин катастрофи. За його оцінкою, компанія за шість попередніх вантажних місій до МКС демонструвала надзвичайні спромлжності, і NASA знає, що вони можуть повторити цей успіх.

КОСМІЧНІ ПЕРЕГОНИ

Дешевий аналог російському двигуну

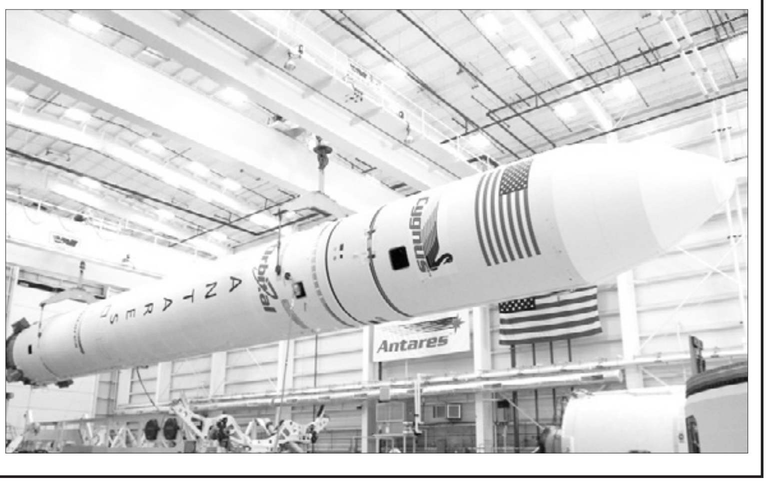
Американські компанії ракетно-космічної галузі готові до 2019 року розробити двигун на заміну російському РД-180 і обіцяють, що він буде дешевшим. Нещодавно у Комітеті з питань збройних сил Палати представників Конгресу США відбулися слухання з питання створення американських ракетно-космічних двигунів за участю керівництва провідних компаній США.

– Ми готові завершити випробування та сертифікацію такого двигуна до 2019 року, – повідомила віце-президент Aerojet Rocketdyne Джулі ван Клік. Вона додала, що це буде повністю новий двигун, а не аналог російського, “оскільки виробляти російський – занадто дорого, до того ж, він дуже складний”.

– Наш двигун буде на третину дешевшим від російського, – зазначив президент і генеральний директор United Launch Alliance Сальватор Бруно. Він розповів, що компанія розглядає можливість створення проекту спарених двигунів замість одного РД-180, який зараз використовується.

У той же час представники компаній не назвали навіть приблизну вартість робіт і самого двигуна. Глава Космічного командування ВПС США генерал Джон Хайт відзначив що американські космічні відомства повинні придбати додаткові ракетні двигуни російського виробництва РД-180 і вимушені їх купувати до того часу, поки не створять американський аналог цих систем. “Без РД-180 ми серйозно обмежуємо наш гарантований доступ в космос, підриваємо конкурентність, над якою ми так старанно працювали”, – зауважив він.

Нагадаємо, раніше конгрес США заборонив використовувати російські двигуни для важких ракет після 2019 року. За даними видання, американська промисловість працює над виробництвом власної версії двигунів, але у фахівців існують побоювання, що замінити російські двигуни до визначеного терміну не вдасться. РД-180 використовується на першому ступені американських носіїв Atlas V. Американські пакети Delta IV, що мають рівну або більшу вантажопідйомність і використовуються поряд з Atlas V, не мають у своєму складі російських компонентів.

РОЗРОБКИ

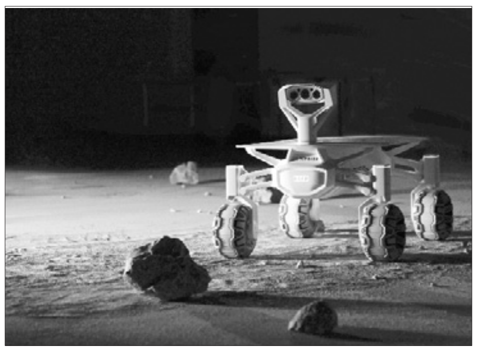
Розумні скафандри для Марса

НАСА може випробувати на Міжнародній космічній станції на початку 2020-х років розумні скафандри космонавтів в рамках підготовки до реалізації програми освоєння Марса.Назараз американські вчені та інженери розробили прототип такого скафандра, що отримав назву Z-2.

Він призначений для виконання польових геологічних робіт на поверхні Червоної планети. Втілення прототипу Z-2 в життя має бути завершено до кінця вересня поточного року, і вже в 2016 році скафандр планують піддати серйозним тестам у вакуумній камері та плавучій лабораторії НАСА.

На підставі отриманих під час цих випробувань результатів НАСА має намір створити вже більш досконалий прототип скафандра під назвою Z-3. Космічне тестування Z-3 відбудуться вже на МКС в 2020 або 2021 році, залежно від того, як розвиватиметься проект. Вчені сподіваються, що в розумних скафандрах будуть застосовані передові технології, що дозволяють, наприклад, вибудувати серйозний захист від мікрометеоритів.

КОНКУРС

Audi готує експедицію на Місяць

Німецька компанія Audi оголосила про підтримку команди Part-Time Scientists, що бере участь у конкурсі Google Lunar X-Prize зі створення проекту місяцехода. Модель Audi lunar quattro була розроблена спільно з інженерами групи Part-Time Scientists.

У конструкції місяцехода широко використовується алюмінієво-магнієвий сплав. Чотири електромотори – по одному на кожне колесо – живляться від літій-іонних акумуляторів і активної сонячної батареї, яка автоматично повертається до Сонця. Максимальна швидкість сягає 3.6 км/год. Lunar quattro оснащений декількома камерами, у тому числі такими, що вміють визначати склад породи.

Прийом заявок на конкурс Google Lunar X-Prize закінчиться 1 січня 2018 р. Призові 30 мільйонів доларів отримає команда розробників, чий місяцехід першим подолає півкілометра місячної поверхні. Захід транслюватиметься в онлайн-режимі на Землю у високій роздільній здатності.

Побороться за головний приз виявили бажання 18 команд, проте вже зараз Audi вважається безумовним фаворитом. Як повідомляється, Audi lunar quattro опиниться в космосі вже в 2017 році і “приземлиться” в тому ж місці, де відбувалася висадка знаменитої експедиції Apollo 17.

“Спектр-УФ” полетить пізніше

Запуск російської орбітальної обсерваторії “Спектр-УФ” перенесено на травень 2021 року. Про це йдеться у прес-релізі НВО імені С.А.Лавочкіна. Раніше обсерваторію планували запустити в 2016 році. Пізніше старт перенесли на 2020 рік.

Минулого року повідомлялося, що старт переносився через Іспанію, яка не спромоглася вчасно виготовити ультрафіолетову камеру для “Спектра-УФ”. Цю розробку, до речі, можуть передати Інституту космічних досліджень РАН. Ще раніше старт переносився через заборону з боку США на використання власної електроніки в приймачах випромінювання для спектрографа, замовлених у британської компанії e2v.

Роботу над “Спектром-УФ” очолює Росія, проте в ній беруть участь й інші країни, включаючи Німеччину та Іспанію. За допомогою “Спектра-УФ” вчені збираються вивчати фізичні процеси у Всесвіті, утворення зірок і еволюцію галактик, процеси падіння речовини в “чорні діри”, а також атмосфери планет і комет.

Сторінку підготував Віктор Гедз.

ДЕНЬ КАЛЕНДАРЯ

6 – 12 липня

6 липня 1939 р. *здійснено перший регулярний рейс з доставки авіапошти гвинтокрилим літальним апаратом (США). Політ виконував автожир Келлет KD-1B авіакомпанії "Істерн ерлайнз".*

6 липня 1960 р. *здійснено перший пуск БР Р-14 М.К.Янгеля з дальністю польоту 4500 км.*

6 липня 1979 р. *відбувся перший запуск на геостаціонарну орбіту супутника зв'язку "Горизонт".*

6 липня 2006 р. *літак Ан-124-100 "Руслан" доставив з Тулузи (Франція) на Байконур телекомунікаційний супутник Hotbird 8.*

7 липня 1929 р. *почався переліт тримоторного літака Ford Tri-Motor. За 2,5 доби літак перетнув США зі сходу на захід.*

7 липня 1967 р. *перший політ здійснив УТС Як -18Т.*

7 липня 1973 р. *у небо вперше піднявся двомісний навчально-тренувальний літак McDonnell Douglas TF-15A (пізніше перейменований в F-15B).*

7 липня 1981 р. *на літаку "Solar Challenger" (американського конструктора П.Мак-Кріді) з електричним приводом повітряного гвинта від сонячних батарей здійснено переліт Париж-Лондон. Пілот – Ст.Пташек*

7 липня 1988 р. *було запущено міжпланетну автоматичну станцію "Фобос-1" для проведення досліджень планети Марс та його супутника Фобоса, а також Сонця і міжпланетного простору.*

8 липня 1892 р. *народився авіаконструктор М.М.Полікарпов.*

8 липня 1948 р. *відбувся перший політ реактивного фронтового бомбардувальника Іл-28 з двигунами "НІН-1", В.К.Коккінакі.*

8 липня 1960 р. *здійснив перший політ важкий перехоплювач Е-150 ДКБ "МіГ", О.В.Федотов.*

8 липня 1965 р. *відбувся перший політ третього прототипу першого радянського реактивного міжконтинентального пасажирського літака Іл-62.*

8 липня 1970 р. *світові рекорди швидкості на замкнутому маршруті 1000 км з вантажем 2 т і 5 т у класах гідролітаків і амфібій втановили екіпажі П.С.Якушина, Є.М.Нікітіна, О.С.Смирнова, А.Т.Захарова, на Бе-12 (8 і 9 липня), відповідно – 535,288; 528,998; 530,504; 526,606 км/год.*

8 липня 1985 р. *відбувся перший політ дослідного літака Aibus A310-300 з двигунами Пратте Уітні JT9D-7R4.*

9 липня 1976 р. *здійснив перший політ транспортний літак Ан-32 Із ТГД АІ-20Д серії 5, екіпаж В.А.Ткаченка.*

10 липня 1925 р. *у небо вперше піднявся дослідний суцільнометалевий розвідник АНТ-3 (Р-3), В.М.Філіппов.*

10 липня 1929 р. *почався переліт М.М.Громова на літаку АНТ-9 по столицях Європи.*

10 липня 1945 р. *відбувся перший політ навчального винищувача Як-11, Г.С.Клімушкін.*

10 липня 1951 р. *народився керівник пілотажної групи "Українські соколи" (1996-2002) В.А.Россошанський.*

10 липня 1968 р. *відбувся перший політ (висінння) гелікоптера-гіганта В-12, В.П.Колошенко.*

10 липня 2007 р. *літаку Ан-26БУС ПС ЗС України присвоєно ім'я "Петро Балабуєв".*

11 липня 1914 р. *світовий рекорд тривалості польоту на біплані "Альбатрос В-2" встановив Р.Бем (Німеччина) – 24 год 12 хв.*

11 липня 1930 р. *народився ветеран космічної Галузі, колишній головний інженер ВО "Південмаш" В.С.Соколов.*

11 липня 1935 р. *відбувся перший політ літака АІР-10 (прототипу УТ-2) О.С.Яковлєва.*

11 липня 1940 р. *перший політ здійснив винищувач І-21 конструкції М.М.Пашиніна, льотчик П.Ф.Фокін.*

12 липня 1876 р. *народився льотчик-випробувач, пілот-авіатор (з 1910 року), піонер і пропагандист авіації українського походження С.І.Уточкін.*

12 липня 1985 р. *здійснив перший політ літак з ДРВ Ан-71 з ТРДД Д-436К, екіпаж С.О.Горбика.*

Усе життя немов політ до мети

Чи не замислювались ви над тим, що життя деяких видатних людей дивовижно нагадує політ літака? Перші кроки такої людини – ніби неспішне вирулювання нової машини на старт, назустріч небу і сонцю. Життя, освітлене натхненням, завзятістю та пошуком, і справді схоже на політ – політ до мети. До таких людей належить і Павло Йосипович Сухий.

Павло Сухий народився 10 липня 1895 року у Білорусії, в селі Глибоке Віленської губернії, у сім'ї вчителя. Згодом уся велика родина оселилася у Гомелі, де батько отримав нову посаду.

Юність Павла співпала з юністю авіації. Хлопець перечитував статті про льотчиків, розглядав світлини і малюнки літальних апаратів. Мине багато років, і генеральний авіаконструктор, лауреат Державної та Ленінської премій, двічі Герой Соціалістичної праці Павло Сухий розповість, що найбільшим враженням його дитинства була перша зустріч з аеропланом: тоді йому пощастило спостерігати за польотом Сергія Уточкіна, який гастролював містами країни. Побачене дуже вплинуло на підлітка – він "захворів" невиліковним бажанням навчитися конструювати літаки. Саме ця подія й вирішила його майбутню долю.

В 1914 році Павло Сухий закінчив Гомельську гімназію зі срібною медаллю. Сумнівів щодо того, який вуз обрати для подальшого навчання, не було – він давно вирішив вступити до Московського вищого технічного училища (нині – університет імені М.Е.Баумана). Із газетних статей хлопець знав, що на його базі професор М.Є.Жуковський почав читати спеціальний курс лекцій з аеродинаміки та заснував студентський гурток любителів повітроплавання. Вступити до омріяного закладу з першого разу не вдалося через прикру помилку з документами – замість оригіналів до адміністрації училища передали їх копії. Щоб не витрачати часу даремно, Павло пішов навчатися до Московського державного університету. Рік проминув швидко, а наступного юнак блискуче склав іспити і став студентом омріяного технічного училища. Щоправда, ненадовго. Тривала Перша світова війна, і вже у 1916 році Сухого призвали на військову службу та відрядили до школи прапорщиків. На фронті, спостерігаючи за повітряними боями старенських, схожих на етажерки вітчизняних літаків з німецькими машинами, він остаточно вирішив присвятити своє життя військовому літакобудуванню. Можливо, саме тоді Павло Йосипович вийшов на старт свого майбутнього польоту.

Після революції Павло повернувся додому і пішов працювати вчителем математики в школу для залізничників. А у 1920 році вийшла постанова нового уряду про повернення студентів до вищих навчальних закладів, і майбутній конструктор вирушив до Москви продовжувати навчання.

На початку 1924 року, продовжуючи навчання у технічному училищі, Сухий влаштувався креслярем в Експериментальний аеродинамічний відділ Центрального авіаційного державного інституту (ЦАДІ) та успішно захистив дипломний проект. Андрій Туполєв, котрий був куратором проекту, високо оцінив здібності свого дипломника і запросив його на роботу до інституту.

Конструкторський відділ, де почав працювати Павло, одразу виступив з новаторськими ідеями: спочатку побудували літак АНТ-1, а потім суцільнометалевий АНТ-2. Подальше відпрацювання ідей, закладених в АНТ-2, Туполєв доручив бригаді інженера П.Сухого. Результатом роботи став швидкісний суцільнометалевий винищувач І-4 (АНТ-5). Це був перший вклад Павла Сухого у розвиток військового літакобудування.

Зважаючи на надзвичайну інженерну інтуїцію молодого конструктора, він був призначений відповідальним керівником проектування та будування літака з умовним найменуванням РД (рекорд дальності) АНТ-25. Саме на ньому 18 червня 1937 року екіпажем на чолі з легендарним Валерієм Чкаловим було виконано 62-годинний тріумфальний переліт через Північний полюс.

Успіх РД вивів вченого на нову орбіту наукових пошуків.

А у міжнародній таблиці авіаційних рекордів ФАІ фіксували рекорди літаків не лише з чоловічим, а і з жіночим екіпажем. Побити рекорд англійки Елізабет Ліон, яка навесні 1938 року пролетіла по прямій 4063 км, зголосилась Валентина Гризодубова – досвідчена та смілива льотчиця. Для досягнення поставленої мети з усіх важких літаків обрали дальній бомбардувальник ДБ-2, створений Павлом Сухим. Жіночий екіпаж дав літаку ім'я "Родина". Наша газета нещодавно розповідала про те, як сміливі дівчата все ж встановили новий рекорд дальності. А за організацію перельоту та підготовку матеріальної частини ДБ-2 конструктор Сухой був нагороджений орденом Трудового Червоного Прапора.

Новий проект розробки ближнього бомбардувальника, керувати яким призначили Павла Йосиповича, отримав незвичайний шифр – "Іванов". Вважається, що ідея створення багатоцільового і, разом із тим, простого у виготовленні фронтового літака належала самому Сталіну – вождь хотів, щоб заводи легко могли побудувати стільки його екземплярів, скільки в країні є людей на прізвище "Іванов". У процесі роботи над ББ-1 (таку назву отримав новий літак) почав формуватися колектив майбутнього конструкторського бюро Сухого. У вересні 1939 року Павла Йосиповича призначили головним конструктором та директором дослідного заводу. Виконуючи обов'язки головного конструктора, Сухий почав свою діяльність з модифікації ББ-1. Під маркою "Су-2" машина успішно пройшла державні випробування. До червня 1941 року сотні літаків вже надійшли на озброєння ВПС Червоної армії.

Із початком Великої Вітчизняної війни працівники КБ Сухого отримали наказ про евакуацію на Урал, де наполеглива праця над створенням нових літаків продовжилася. Конструктори зосередили увагу на створенні штурмовиків Су-6, Су-8 та винищувачів Су-5 і Су-7. За розробку спеціалізованого штурмовика Су-6 Павло Сухий був удостоєний Державної премії 1-го ступеня, грошову частину якої конструктор одразу ж передав у фонд оборони країни.

У нелегкі повоєнні роки поступово вибудовувався особливий стиль роботи КБ. Наполегливість, невпинний пошук нових ідей, ентузіазм та відповідальність були основою цього стилю. Особистий приклад Павла Йосиповича щодо дисципліни та порядку, його коректність та інтелігентність сприяли розвитку творчої атмосфери в КБ.

Далі буде.

Тамара Потоцька. м.Вінниця.

ІМЕННІ ЛІТАКИ

За бойових подруг

На цьому літаку По-2 46-го гвардійського нічного бомбардувального авіаційного полку полум'янів напис: "Мстим за бойових подруг Таню Макарову и Веру Белик". Дві молоді дівчини-льотчиці цього полку загинули й посмертно були удостоєні звання Героя Радянського Союзу. Бойові подруги Героїв поклялися помститися ворогу за їхню смерть та на фюзеляжі одного з літаків зробили цей пам'ятний напис...

Дві дівчини, дві бойові подруги – росіянка Таня та українка Віра. Москвичка та уродженка Запоріжжя. Дві справжні патріотки, які віддали свої молоді життя, поклавши їх на вівтар Перемоги.

Відважні льотчиці гвардії лейтенанти Тетяна Макарова та Віра Белік нанесли по ворогу понад 800 бомбових ударів. Вони брали участь у битвах за Донбас та Північний Кавказ, визволенні Кубані, Криму та Білорусії, завдали бомбових ударів по військових об'єктах у Східній Пруссії, а загинули під час визволення Польщі. Указом Президії Верховної Ради СРСР від 23 лютого 1945 року гвардії лейтенанти Тетяна Петрівна Макарова та Віра Лук'янівна Белік були удостоєні звання Героя Радянського Союзу. Їхня спільна могила знаходиться на кладовищі із братською могилою радянських воїнів у польському місті Островенька.

Після загибелі бойових подруг льотчиці полку зробили пам'ятний напис на фюзеляжі одного з літаків. Вони поклялися помститися – і мстили! На цьому літаку до кінця війни було виконано ще чимало бойових вильотів, під час яких знищувалися об'єкти, військова техніка та жива сила противника.

Олексій Тригуб. "Крила України".

Фантастичний показник армійських спортсменів

За результатами І Європейських ігор 13 армійських спортсменів вибороли 16 медалей (7 золотих, 4 срібних, 5 бронзових). В активі спортсменів Центрального спортивного клубу Збройних Сил України – більше 50% золотих нагород України.

28 червня в Баку (Азербайджан) завершилися І Європейські ігри. За 16 днів змагань було розіграно 253 комплекти нагород у 30 видах спорту. Збірну Україну представили 243 спортсмени, з яких 37 спортсменів Збройних Сил України. У підсумку змагань скарбничка нашої збірної поповнилася 46 медалями, з яких 8 золотих, 14 срібних і 24 бронзових.

Окремо хотілося б відзначити спортсмена команди майстрів з окремих олімпійських видів спорту ЦСК ЗС України Олега Верняєва. Гімнаст став дворазовим чемпіоном І Європейських ігор, завоювавши золото в особистому багатоборстві та опорному стрибку, а також виграв срібло у командній першості разом з Ігорем Радівіловим і Микитою Єрмаком.

Ще одне "золото" виборов працівник Збройних Сил України Андрій Хлопцов у змаганнях з плавання (батерфляй, 50 метрів). З результатом 23,92 секунди український випередив на п'ять сотих секунди срібного призера з Польщі Павела Сендіка. Бронзу виграв росіянин Данило Пахомов, програвши переможцю 0,1 секунди. Відзначимо, що Хлопцов на цій дистанції також встановив два юнацьких рекорди України.

Чемпіон, який приніс до скарбнички збірної України золоту медаль, так прокоментував свій виступ.

– Одна із складових будь-якого успіху – талант. Мабуть, у мене він все-таки є. Але найголовніше в перемозі – це напружені тренування, і не тиждень, не місяць. Сьогодні у мене з самого початку, ще з кваліфікації, була впевненість, що призером стану обов'язково. Можливо це можна назвати передчуттям. Не можу сказати, що був упевнений в "золоті", але точно знав, що медаль буде. Мабуть, через таку впевненість був спокійним, – поділився Андрій Хлопцов. – Дуже хочу подякувати своїм уболівальникам на трибунах, які на увесь великий зал скандували: "Андрій, Андрій!". Це надавало мені сил.

Ще одним тріумфатором в Баку став український шабліст Андрій Ягодка, який був найкращим з фехтування в індивідуальній першості (шабля), перемігши у фінальній дуелі румуна Тіберіу Дольнічану з рахунком 15:10.

Свій внесок до скарбнички української збірної також зробив вихованець тренерів майора Андрія Парталяна та працівника ЗС України Володимира Буракова – працівник Збройних Сил України Василь Шуптар. У ваговій категорії до 61 кг наш борець вільного стилю став бронзовим призером.

У завершальні дні змагань своїми здобутками особливо порадували представниці прекрасної половини. Свою високу майстерність в боротьбі самбо та дзюдо продемонстрували солдат Олена Сайко зі Львова та старший солдат Світлана Ярьомка з Білої Церкви, здобувши "срібло" і "бронзу" відповідно. Також черговий шабельний тріумф нам подарувала четвірка жіноча з фехтування. Так, спортсменки ЦСК старший сержант Ольга Жовнір, працівники Збройних Сил України Олена Кравацька, Ольга Комащук разом з Ольгою Харлан здобули "золото" в командних змаганнях з фехтування.

Петро Порошенко: "Дякую Георгію Зантарая за подароване кімоно. Для мене символічно пригадати про чорний пояс та спортивні здобутки в дзюдо і самбо".

Українські спортсмени, які брали участь у Перших Європейських іграх в Баку зустрілися з Петром Порошенком та Арсенієм Яценюком.

Президент подякував спортсменам за те, що вони гідно представляють Україну на спортивній арені: "Ми протиставляємо агресії і брехні хоробрість та чесну гру. Кожна спортивна перемога додає сил нашим солдатам. Слава нашим спортсменам-переможцям! Слава Україні!" – наголосив Петро Порошенко.

В свою чергу, Арсеній Яценюк зазначив, що сила волі і сила духу наших спортсменів – взірець для всієї країни, та висловив упевненість, що у наступних змаганнях нагород буде ще більше. "Перемоги нашої збірної на Іграх в Баку вселяють дух в країну і в націю. Хотів би, щоб підтримали і тих, хто не виборов медалі. Вірю – на наступних змаганнях візьмемо нагород більше. Дякуємо вам за перемоги, за те, що завдяки вам Гімн України лунає у світових столицях", – подякував прем'єр-міністр спортсменам.

Владислав Дем'яненко.
"Крила України".

Волейбольні баталії в Конго

Наприкінці червня в базовому таборі українського національного контингенту в ДР Конго, з нагоди 19-ї річниці Конституції України, відбувся товариський волейбольний матч між збірними командами 18-го окремого вертолітного загону та військовими з Південно-Африканської Республіки.

Із перших хвилин двобою стало зрозуміло: мета гравців обох команд – перемога. Під час волейбольного поєдинку боротьба загострювалася з кожною хвилиною та подачею м'яча, а хвилювання переросло у реальну професійну та цікаву гру, де кожний намагався демонструвати якнайкращий результат. Слід зауважити, що ці дві команди вперше зустрілись на волейбольному полі. Упродовж гри неозброєним оком було помітно, що українці більш технічні та витриваліші фізично. В підсумку – перемогу цілком заслужено здобули військовослужбовці українського національного контингенту.

Як розповів заступник командира загону з виховної роботи підполковник Богдан Степанків, метою зустрічі було пропагування серед військовослужбовців та працівників Місії ООН держави Україна та її Збройних Сил.

– Такого роду товариські зустрічі з військовими інших країн світу – це, перш за все, обмін досвідом та спілкування. Це також і пропагування вітчизняного війська на міжнародній арені. Ну і, звичайно, підтримка серед військовослужбовців здорового способу життя, – наголосив заступник командира загону з виховної роботи підполковник Богдан Степанків.

На завершення гри команди обмінялися сувенірами та сфотографувались на згадку, а також побажали одне одному успіхів під час виконання завдань Місії ООН та висловили побажання щодо подальших зустрічей у спортивному форматі.

Назар Волошин.
Фото автора.

ЗАСНОВНИК:
МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
Свідоцтво про державну реєстрацію видання: КВ 17301-6071ПР від 17.12.2010 р.
Передплатний індекс 22242.
Газета видається з 27.08.1999 р.
Віддруковано у ТОВ "Прес Корпорейшн Лімітед".
м.Вінниця, вул. Чехова, 12 А,
тел. (0432) 55-63-97

Рукописи не рецензуються і не повертаються. Редакція може публікувати матеріали в порядку обговорення, не поділяючи точки зору авторів. Автор несе персональну відповідальність за достовірність фактів. Листування з авторами ведеться лише на сторінках газети. При передруку посилання на "Крила України" обов'язкове.

КОНТАКТИ:
21007 м. Вінниця, вул. Червоноармійська, 105
тел: 067-587-02-96,
факс: 0432-59-60-48
Електронна адреса:
krula_ukr@i.ua

Головний редактор
М. ПОПЛАВСЬКИЙ
Заст. головного редактора: С. Клименко.
Відповідальний секретар: О.Олехнович.
Дизайн та верстка: Н. Ярмілко.
Літературний редактор: О. Уретій.
Тир. 6632 Зам. № 152225.
Перший редактор Сергій Свенцицький

ПРОБА ПЕРА

Тихесенько посапує ві сні,
Яскраві зорі світять на дитятко –
Чудове диво ранньої весни.
У мріях материнських мудрий хлопець
Із добрим поглядом, веселий та прудкий –
То син її за вісімнадцять років
Так подорослішав, став гордий
і міцний.
Так дивиться на сина неня пильно,
Цілує руки, лобик, молить Бога:
"О, Господи, допоможи йому,
Всесильний,
Хай не тернистою буде його дорога.
Стели шляхи без воєн та напастей,
Прошу тебе, Всевишній, чуєш, Боже,
Хай в нього у житті все буде краще,
Почуй мене, хай ця молитва
допоможе".
Лише одна сльоза із ока покотилась,
Матуся колискову тихо похитала,
Поглянула на сина й похилилась –
Заснула неня, колихаючи дитя…

Дитяча усмішка для матері як сонце
Освітлює життєвий вірний путь.
Маленькі місячні промінчики в віконце
Дитячі дивовижні казки шлють.
Тривожиться й тремтить душа у нені
За майбуття коханих дітлахів,
Матуся дивиться на синові долоні,
А він повільно поринає в царство снів.
Маленьке білокуре янголятко

Олена Гаврилюк.
м.Вінниця.

Електроенергія з повітря – доведений факт

Перемігши в національному етапі міжнародного конкурсу науково-технічної творчості школярів Intel ISEF 2015, десятикласник із Олександрії (Кіровоградська область) Самуїл Кругляк отримав право взяти участь в Олімпіаді геніїв, що проходила в місті Освего (штат Нью-Йорк, США) з 14 по 19 червня. На олімпіаді хлопець завоював бронзу серед двох тисяч юних винахідників з усього світу. Про повідомляє газета "День".

Проект Самуїла Кругляка має назву "Отримання електроенергії з атмосфери". Юний винахідник пропонує добувати електроенергію з повітря, точніше, з атмосфери за допомогою штучної іонізованої хмари за рахунок сильного електричного поля, яке випромінюватиметься іонізуючою вежею. За підрахунками, один кіловат такої електроенергії буде коштувати три копійки. За словами юнака, цей винахід він побачив уві сні ще у восьмому класі. Через два роки завдяки викладачам з Малої академії наук Світлані Пісковій та Сергію Камінському цей проект вдалося втілити в життя.

"Робота Самуїла – це нове слово в енергетиці. От тільки шкода, що про хлопчика в Україні дізналися лише тоді, коли він переміг у Нью-Йорку. До цього ми зверталися за підтримкою до нашої місцевої влади, до обласної, трубили по всій Україні про цей винахід, який може зекономити витрати на виробництво електроенергії, але ніхто на нас не звертав уваги. У Самуїла була чудова ідея, а зробити установку допомогли наукові консультанти. Ми залучили велику кількість фахівців, наприклад, лабораторія МАН у Києві надала базу для експериментів. Міні-модель установки, зібрана в київській лабораторії, вже працює і показує результати", – розповіла науковий керівник секцій науково-технічної творчості та винахідництва і екологічно безпечних технологій МАНУМ Світлана Піскова.

З її слів, винахід Самуїла передбачає видобування не лише електроенергії, а й води. "Така установка коштує копійки, але користі від неї – на мільйони. Уявіть собі: в разі її запуску ми б могли забезпечити Кіровоградську область електроенергією на 82%. От тільки нікому це непотрібно...", – додає пані Світлана.

Як повідомляє видання, другий етап проекту планують реалізувати в Олександрії, де під генеруючу вежу може бути використана труба покинутої ТЕЦ-1-2, однак на це потрібні значні кошти спонсорів.

Окрім диплома, Самуїл отримав можливість безкоштовно навчатися в одному з вишів США та щомісячну стипендію близько $700.

Подружжя; Негр (заст.); Чародій; Материк; Проект чого-небудь

Плазун; Сумчастий ведмідь; Історична область на Балканах; Зображення оголеної натури; Робоча шлюпка

Пророчиця у скандинав. міфології; Народ в Індії; Сітка для просіювання борошна

Українська співачка; Червона квітка

Пристрій на дверях під'їзду; Міра земельної площі

Японський поетичний жанр; Тонка прозора шовкова тканина

Кассіус Клей; Давньоруська прикраса ікони; Марка літака; Річка в Сибіру; Велика жуйна рогата тварина

Жінка, не одружена після смерті чоловіка; Розпорядження глави держави; Вітчизняний пивний бренд

Острів в Індійському океані; Папуга

Чоловіче ім'я; Старовинна іспанська монета

Нота

Народ в Африці; Урочистий вірш; Благородний метал

"ЛИСТИ НА ФРОНТ"

Міст між війною і миром

Дружини, сестри, матері, дочки бійців, які знаходяться в зоні бойових дій, сфотографувались в національних українських костюмах.

В очах у кожної жінки, яка чекає на свого захисника, – біль і гордість, тривога і молитва. Та наші красуні сильні вірою і духом. Ними дійсно можна пишатись. Саме цю ідею хотів передати своїм проектом "Листи на фронт" Іван Кравчишин.

Ідея створення проекту виникла після того, як чоловік відвідав "гарячі точки" фронту. Опинившись на передовій – в Станиці Луганській, Щасті, Пісках, Широкиному і Мар'їнці, він зрозумів, що його завдання – "побудувати місток" між миром та війною. Так режисер вирішив, що буде знімати українських жінок, чоловіки, брати, сини яких зараз воюють. Концепція зйомки дуже проста – жінки дивляться в екран, без слів, тільки очі до очей. Героїнь Іван шукав через соціальні мережі. Першою стала мама артилериста, який зараз служить під Дебальцевим.

Підготувала Анастасія Олехнович.
"Крила України".